

Mas tednik

Kronika

kulturno - politično glasilo

svetovnih in domačih dogodkov

Poštni urad: 9020 Celovec — Verlagspostamt: 9020 Klagenfurt

Izhaja v Celovcu — Erscheinungsort Klagenfurt

LETO XVI. / STEVILKA 19

CELOVEC, DNE 12. MAJA 1966

CENA 2.— SILINGA

Na usodnem razpotju

Često slišimo, da sodobno človeštvo živi na veliki zgodovinski prelomnici, na usodnem razpotju. Danes se odloča za stoletja. Dogodki, ki se vrstijo s čudovito naglico, nas napolnjujejo s strahom in upanjem. Sprašujemo se, kam nas bodo pripeljali.

Vse zavisi od tega, kako bo človek odgovoril na klic svojega časa. Človek sam je namreč tisti činitelj, ki dela zgodovino.

Zato je izredne važnosti, da človek razume, kaj se okrog njega dogaja.

Čudovit razvoj znanosti in tehnike je osnoval pojav našega časa, ki vpliva na vse ostale. Znanost in tehnika nista povečali samo proizvodnje, to se pravi množino izdelanih dobrin, marveč tudi storilnost, množino izdelanih predmetov na uro dela.

Dobra ročnega dela je tako mogla biti skrajšana, ne da bi proizvodnja trpela. Človek ima več časa za počitek in duhovne dobrine. Šolanje, ki je nekoč bilo monopol redkih privilegirancev, je postalo delež širokih množic.

Tehnika, ki med naravo in človeka postavlja vedno bolj dovršene stroje, osvobaja ročnega delavca od mnogih težkih del. Zaradi tehnike je tudi postala možna pravičnejša razdelitev zemeljskih dobrin, tako da je prav tehnični napredek izhodiščna točka socialne obnove, ki je v čast naši dobi.

Ali smemo tedaj reči, da je rešitev sveta v znanosti in tehniki? Nikakor ne. To misliti bi bilo naivno in nevarno.

Znanost in tehnika mista ves človek, marveč le njegovo delo, njegova stvaritev, njegovo sredstvo. Vse zavisi od načina, kako se jih bo človek posluževal. Znanost in tehnika moreta namreč graditi ali rušiti, reševati ali uničevati. Kot primer navedimo samo atomsko silo.

Druga značilnost sodobnosti je postopno zedinjevanje dežel našega planeta. To zedinjevanje moramo pripisati predvsem trin činiteljem.

Na prvem mestu omenimo postopno odpravo geografskih oddaljenosti. Bližamo se času, ko bo svet zaradi tehničnega napredka samo še velika vas. Že sedaj nas tisk, radio in televizija vodijo na vse strani zemlje in nam omogočajo slediti najvažnejšim dnevnim dogodkom. Za potovanje, ki je nekoč trajalo dolge mesece, potrebujemo danes le še nekaj ur. In kaj bo glede tega šele jutri?!

Doslej smo govorili o zgodovini kontinentov in narodov, v sodobne dogodke pa je vpleten ves svet in bomo odslej imeli opravka le še z vesoljno zgodovino. Znanstveno delo, gospodarstvo, vojne in mir — vse to danes zadeva ljudi vsega sveta.

Toda pred našimi očmi se ne rušijo samo geografske pregraje. Še važnejša je postopna odprava ekonomskih in socialnih razlik, ki človeštvo še vedno delijo v dve skupini: manjšino bogatih in množice siromašnih. Boj za socialno obnovo sveta je osrednji pojav sodobnosti.

Kakor je važna postopna odprava geografskih razdalj in socialnih razlik, bi se vendar motili, če bi mislili, da ti dve ostvarjata že vse pogoje za zedinjenje sveta.

Veliko vlogo bo igral še en činitelj: srečanje ljudi in kultur.

Način tega srečanja bo določil duhovno vsebino jutrišnje univerzalnosti. Jasno je, tu se skriva ogromno problemov, o katerih na tem mestu ne moremo govoriti. A želimo opozoriti, da bo to srečanje le tedaj vodilo k resničnemu edinstvu ras in kultur, če ga bo spremljalo globoko medsebojno spoštovanje, razumevanje in priznanje.

Naglo povečanje proizvodnje in odprava geografskih razdalj sta ostvarili neza-

Kitajska ima H-bombo

Poskus s H-bombo so izvedli v puščavi Sinkiang

Rdeča Kitajska je v ponedeljek izvedla prvo eksplozijo H-bombe (vodikove bombe). S tem je Kitajska, še pred Francijo, kot četrta država vstopila v krog sil z vodikovo bombo za Združenimi državami Amerike, Sovjetsko zvezo in Veliko Britanijo. To je bil tretji jedrski poskus rdeče Kitajske. Oba prejšnja sta bila le z atomsko bombo.

Eksplozijo vodikove bombe so Kitajci izvedli v zraku. Verjetno so jo vrgli iz letala. Poskus so izvedli v puščavi Sinkiang. Kitajska je tako dokazala, da ima najnevarnejše orožje sveta.

Tretji kitajski jedrski poskus so na Zapadu že dolgo pričakovali. Zahodne tajne službe so ga napovedale za ta teden.

Svoj prvi atomski poskus je komunistična Kitajska izvedla 16. oktobra leta 1964, drugega pa lani 14. maja, torej precej natančno pred enim letom.

Prvo atomsko bombo so po vsej verjetnosti razstrelili na vrhu stolpa atomskega središča v zahodni Kitajski, v puščavi Sinkiang, dočim so drugo atomsko bombo vrgli najbrž iz letala.

Uradna časopisna agencija »Nova Kitajska« je objavila poskus z uporabo termoneklearnega (nanašajoč se na toploto, ki nastaja pri razbijanju atomskih jeder) materiala, ki ga uporabljajo pri izdelovanju vodikove bombe, hkrati pa je podala tudi politično izjavo. V njej je označen poskus z vodikovo bombo kot »nova idejna zmaga voditelja partije Mao Tse-tunga in kitajske

komunistične partije.« Izdelava vodikovih bomb ima namen postaviti se po robu izsiljevanju ameriškega imperializma (osvajalna politika) in tajnemu dogovoru med Združenimi državami Amerike in Sovjetsko zvezo za ohranitev atomskega monopola (izključne pravice do jedrskega orožja).

»Slovesno izjavljamo, da ne bo Kitajska pod nobenimi okoliščinami prva segla po uporabi atomskega orožja. Kitajsko ljudstvo iskreno upa, da nikoli ne bo prišlo do jedrske vojne,« je rečeno v poročilu časopisne agencije »Nova Kitajska«.

Zunanji minister Združenih držav Amerike Dean Rusk je izjavil, da bo imela eksplozija kitajske vodikove bombe izredno resne posledice na mednarodni položaj. Ameriški zunanji minister je potrdil kitajski poskus in označil razstrelilno moč bombe kot »šibko do srednje močno«.

Kitajska bomba: A ali H?

Je bila to bomba H? To vprašanje raziskujejo sedaj politiki, znanstveniki in vojaški izvedenci, odkar so v ponedeljek Kitajci izvedli svojo tretjo eksplozijo termoneklearne bombe.

VABILO

Koroške rodoljube prisrčno vabimo na zaključno prireditev gospodinjke šole v št. Jakobu v Rožu, dne 15. maja 1966.

RAZSTAVO

ročnih del, šivanja in kuharskih izdelkov si lahko ogledate od 8. ure zjutraj do 16. ure popoldne.

KULTURNA PRIREDITEV

se bo začela ob 14. uri popoldne, ob lepem vremenu pred šolskim poslopjem.

Svidenja se vesele gojenke!

Koroški Slovenci novi vladi

Narodni svet koroških Slovencev in Zveza slovenskih organizacij na Koroškem sta na koordinacijski seji dne 10. maja 1966 proučevala sedanje stanje slovenske manjšine na Koroškem. Ugotovljeno je bilo, da obe osrednji organizaciji koroških Slovencev dosedanjih prizadevanj zvezne vlade po podpisu državne pogodbe rešiti manjšinsko vprašanje ter uresničiti določbe o manjšinski zaščiti nikakor ne zanikata. V zvezi s tem sta naslovila Narodni svet koroških Slovencev in Zveza slovenskih organizacij na zveznega kanclerja dr. Josefa Klause posebno vlogo, v kateri sta nakazala, da so vprašanja, ki zadevajo bistvena življenjska območja slovenske manjšine, ostala še odprta. Ker se je izkazalo reševanje manjšinskega vprašanja na podlagi sodelovanja z zastopniki manjšine kot pravilno, sta predlagali osrednji organizaciji koroških Slovencev zveznemu kanclerju pogovore spet vpeljati in jih nadaljevati.

Istočasno sta Narodni svet koroških Slovencev in Zveza slovenskih organizacij na Koroškem poslala pismo bivšemu zunanjemu ministru dr. Brunu Kreiskemu, v katerem se mu zahvalujeta za zanimanje, ki ga je pokazal za reševanje manjšinskih vprašanj ter njegovo iniciativo, rešiti vsa tozadevna vprašanja v neposrednem kontaktu z zastopniki manjšine in predstavniki zvezne in deželne vlade.

Vloga, ki je bila naslovljena na zveznega kanclerja dr. Klause, je bila odposlana v prepisu tudi zunanjemu ministru ter koroškemu deželnemu glavarju.

Čenstohova: „Odpuščamo!“

Z besedami poljskega kardinala Višinskega »odpuščamo« in »odpusti nam naše dolge«, s katerimi je soglašalo 300.000 vernikov, so se pretekli teden v Čenstohovi zaključile slovesnosti tisočletnega pokristjanjenja poljske države. Cerkevni knez je še poprej na večerni pobožnosti pozval vse katoličane tudi sovražnikom odpustiti. Velikanska množica romarjev je začela navdušeno ploskati, ko so prečitali del »spravnega pisma« poljskih škofov nemškemu zboru škofov.

V pridigi je izjavil kardinal Višinski, katerega je papež Pavel VI. zaradi prepovedanega potovanja cerkvenih knezov iz tujine imenoval kot legata, da je najvišja zapoved kristjanov ljubezen do bližnjega. Ta pa velja za vse ljudi. Vroclavski nadškof Kominek pa je pri šmarnični pobožnosti v Čenstohovi izjavil, da zadeva krščanska ljubezen prijatelje in sovražnike v enaki meri.

V Taškentu nov potres

V zgodovinskem mestu Taškentu, v Uzbekistanu v Sibiriji (osrednja Azija) je bil v noči od 7. na 8. maj nov potres. To je bil najmočnejši potres v seriji 260 potresov, ki so prizadejali mesto v preteklih 17 dneh od prvega močnega potresa dne 26. aprila, zjutraj. Novi potresni sunki so porušili več zgradb. Na srečo ni bilo človeških žrtev, pač pa je bilo 13 ljudi ranjenih.

Mao Tse-Tung je živ

Kitajski partijski voditelj Mao Tse-tung, ki naj bi bil že dalj časa težko bolan in celo mrtev, se je prvič po šestih mesecih pojavil v javnosti, poroča časopisna agencija »Nova Kitajska«. Ta je prinesla v torek sliko, ki kaže Mao Tse-tunga pri sprejemu ob priliki obiska albanskega predsednika Šehuja.

slišane možnosti za ekonomsko in socialno življenje sveta in v človekovem srcu vzbudili novo upanje za več pravičnosti in sreče.

Da se po zadnjih vojnah mednarodno življenje kljub sklenjenemu miru ne more ustaliti, moramo pripisati predvsem dejstvu, da neka neukrotljiva volja po pravičnosti in svobodi gre skozi svet in podžiga posameznike in narode. V množicah tli upor, ki ga nobena sila ne bo mogla več ustaviti.

Ni čudno! 59% prebivalstva na svetu nima dovolj hrane. Povprečna življenjska doba v Indiji je 27 let, na Švedskem pa 68 let. V nekaterih pokrajinah je 80% ljudi nepismenih. Povprečni letni zaslužek v Indoneziji je 25 dolarjev, v Združenih državah pa 1800 dolarjev.

Vse kliče po svetovni socialni obnovi v skladu z vsemi modernimi pridobitvami znanosti in tehnike.

Od uspeha in načina te ogromne akcije zavisi tudi usoda Zapadnega sveta in usoda krščanstva.

Med sestavnimi deli sodobnosti in med razlogi, da smo danes na usodnem razpotju, moramo omeniti tudi komunizem. Čeprav njegova privlačnost upada, ima še vedno ogromen vpliv na svetovne dogodke.

Na komunizem moramo zato gledati z vso resnobo in zrelostjo.

Njegov duhovni oče je Karel Marks. V početkih industrializacije v Franciji in Angliji je videl revščino delavskih množic. Njegov življenjski cilj je postal boj za pravice malega človeka. Njegova volja je bila plemenita, njegovo bičanje razmer stvarno. Durkheim je dobro povedal, ko je Marksov nastop označil kot »neki krik bolečine«.

Zmotil pa se je Marks v sredstvih, ki jih je predlagal za osvoboditev delavskih vrst. Svoj gospodarski in socialni nauk je namreč postavil na pogrešeno osnovo. Zmotil se je v presoji in vrednotenju človeka. Njegov pogled na življenje in svet je bil silno omejen. V verskih vprašanjih je bil presemetljiv nevednež.

Zato njegov iskren »krik bolečine« ne vodi v ozdravljenje človeške družbe, marveč rodi le novo bolečino, pod katero se zvijajo milijoni nesrečnikov.

Navedli smo nekaj činiteljev, ki dajejo poseben pečat naši dobi. Res je, velike in usodne čase preživljamo. Žalostno bi bilo, ko bi mi za vse to ne imeli smisla.

Kako doživljamo svoj čas? Kako odgovorjamo njegovim klicem?

Naše mesto je na strani pravičnosti, resnične svobode in pravega napredka.

Politični teden

Po svetu . . .

DR. KLAUS V STRASSBURGU

Na predvečer evropskega dneva 5. maja 1966, ki ga je 18 držav članic Evropskega sveta slovesno praznovalo, se je avstrijski zvezni kancler dr. Josef Klaus odločno zavzel za evropsko idejo.

»Evropa, to je izpoved in istočasno program,« je izjavil zvezni kancler v okviru sprejema v evropski hiši „Dunaj“. »Za Avstrijo,« je nadaljeval dr. Klaus, »evropsko zedinjenje ni samo zunanje priznanje. Kljub temu moramo na tem mestu nekaj razjasniti: samostojnost naše dežele je izven razprav. Smo pripravljene z vsemi narodi sodelovati, ne prenesemo pa, da bi nam drugi gospodovali.«

»V Avstriji je naša evropska ideja posebno plodna tla,« je dejal dr. Klaus in je spomnil na „stoletne tradicije (kot države številnih ljudstev“, kar je vplivalo, da imamo mnogo, več smisla za zблиževanje posameznih narodov kot pa stare narodne države.«

»Pa tudi vzhodna Evropa spada k zahodnim deželam,« je ugotovil zvezni kancler. »Pozdravljamo evolucijo (razvoj) v vzhodnoevropskih državah, ki kaže na zблиževanje tudi teh ljudstev veliki Evropi.«

»Avstrijci,« je zaključil svoj govor dr. Klaus, »razumemo našo prostovoljno izbrano nevtralnost (kot dolžnost, ki nas ne bo ločila od svetovnih dogajanj. Zlasti smo hoteli vprav z našim članstvom v Evropskem svetu dokazati, da želimo aktivno sodelovati pri ustvarjanju bodoče Evrope. Avstrija ne stopa v novo Evropo praznih rok, temveč z bogato kulturno dediščino, ki smo jo prejeli od naših očetov.«

Zunanji minister dr. Tončič se je v sredo minulega tedna po velikem avstrijskem slavnostnem sprejemu v Strassburgu sestel s svojim italijanskim kolegom Fanfanijem. Pri tem sta razpravljala vsa obe deželi zadevajoča vprašanja, vključno pogajanja Avstrije z Evropsko gospodarsko skupnostjo (EWG=EGS). Srečanje obeh zunanjih ministrov je bilo pri slavnostni večerji, ki jo je Fanfani priredil na čast glavnemu tajniku Organizacije združenih narodov U Tantu. Z italijanske strani so potrdili, da je bilo južnotirolsko vprašanje eno od mnogih drugih v teku razgovora.

V svojem govoru pred posvetovalno skupščino je dr. Tončič naglasil, da je Evropski svet edina ustanova, ki povezuje Evropsko gospodarsko skupnost in Evropsko združenje za svobodno trgovino (EFTA) in še nekaj drugih evropskih držav. Zato je glavni cilj Evropskega sveta doseči dan, ko ne bo več nobene konkurence (tekmovanja), nobenega eden zraven drugega, marveč »le skupna, naša Evropa«. Dr. Tončič je razložil potem politiko zvezne vlade do Evropske gospodarske skupnosti.

Poslanec Czernetz (kot vodja avstrijskega parlamentarnega zastopstva pa je podčrtal s svoje strani pred posvetovalno skupščino, da je Evropski svet za Avstrijo dandanes važnejši kot kdaj prej.

»MIG-21« NAD VIETNAMOM

Boji v Vietnamu so dobili nov aspekt (novo zunanje lice). Ho Ši Minhovo letalstvo se je postavilo po robu Združenim državam Amerike. Kakor znano so se doslej letalski piloti Severnega Vietnama spretno izogibali zračnim bojem. Ameriška letala so bila sestreljena ali po protiletalski obrambi ali po raketah »Zemlja-Zrak«. V Hanoju so dejali, da morajo njih vojaške sile varčevati z letali, ker jih imajo vobče premalo. Kar nenadoma pa je Severni Vietnam pripravljen tudi s te strani na žrtve. Toda na čigave stroške? Tajna obveščevalna služba Združenih držav Amerike poroča o 15 letalih tipa »MIG-21«, ki so jih Severni Vietnamci prejeli iz rdeče Kitajske.

V Londonu pa pravijo, da je Sovjetska zveza prodala, seveda na kredit (up), Hanoju 40 letal tipa »MIG-21«. Verjetnejša je druga verzija (mnenje). Zanimivo je pri tem, kdo pilotira Ho Ši Minhova letala, kajti po mnenju izvedencev ima Severni Vietnam še premalo svojih izšolanih pilotov.

V torek minulega tedna se je Ho Ši Minh javno zahvalil socialističnim bratskim deželam za pomoč proti Združenim državam Amerike. Torej bi bil logičen zaključek: kitajski piloti v sovjetskih letalih nad Severnim Vietnamom?

RUSSEL ZA RAZŠIRITEV LETALSKIH NAPADOV

Predsednik obrambnega odbora ameriškega senata Russel je te dni zahteval, da se mora letalska vojna nad Severnim Vietnamom razširiti na vse vojaške in strateške cilje, ki so jim do sedaj prizanašali. Russel priporoča predvsem letalske napade na pristanišče Haiphong.

V Saigonu je vojaška vlada vsem prebežnikom zapretila s smrtno kaznijo. Število teh se je namreč v južnovietnamski vojski v preteklem letu podvojilo, doseglo je 113 tisoč mož.

Severni Vietnam je označil razširitev letalskih napadov v bližino Hanoja in Haiphonga kot silno nevaren korak. Severnovietnamski predsednik Ho Ši Minh je izjavil, da bo vojna še »dolga in huda«. Označil je štiri točke Hanoja še nadalje kot edino podlago za poravnavo spora.

Ameriški podpredsednik Humphrey je sporočil, da se Indija in Japonska trudita, da bi sklicali azijsko mirovno konferenco o Vietnamu.

AMERIŠKI OBRAMBNI MINISTER O ZRAČNIH SILAH

Obrambni minister Združenih držav Amerike Mc Namara je na neki tiskovni konferenci zagovarjal svoj načrt o zmanjšanju za eno tretjino ameriških medcelinskih bombnikov. Nekateri politiki v pododboru za vojaško službo predstavnika doma pa so ostro napadli načrt obrambnega ministra, da bodo starejši bombniki za dolge polete »B-58« zamenjali z manjšimi številom novih letal.

Ameriški vojni minister Mc Namara je tudi izjavil, da bodo Združene ameriške države imele do konca prve polovice tega leta 680 delujočih medcelinskih bombnikov in 1442 medcelinskih balističnih izstrelkov, medtem ko bodo imele leta 1970 465 medcelinskih bombnikov in 1710 medcelinskih balističnih izstrelkov. Mc Namara je še povedal, da je to strašna sila, močnejša od sile, ki jo ima katerakoli dežela.

»EVROPSKI DAN« V ZNAMENJU OSTRE KRITIKE PROTI DE GAULLU

V Strassburgu je ob priliki »evropskega dne« član ameriškega kongresa Wayne L. Hays v svojem govoru ostro napadel francoskega predsednika generala de Gaulla in ga obtožil, da hoče razbiti Organizacijo se-

. . . in pri nas v Avstriji

VARNOSTNE ZADEVE BREZ USTAVNEGA ZNAČAJA

V torek minulega tedna je ministrski svet obdelal obsežen program. Svoje delo so osredotočili predvsem na zakonitve. Na tem torišču je prišlo do presenečenja: pri natančnem tolmačenju zvezne ustave so ugotovili, da zelo sporen zakon o varnostnih direkcijah nima ustavnega značaja. Ministrski svet je zato sprejel osnutek navadnega zveznega zakona, po katerem se prenese pristojnost deželnega glavarja na področje javne varnosti. Seja je potekala mirno, ker so si bili ministri skoraj v vseh vprašanih edini. Kljub temu pa so vodje posameznih področij izredno dolgo razčlenjevali točko proračuna za leto 1966, kajti s tem so se hoteli izogniti, da ne bi prejšnji ministri nasprotno stranke našli očitne napake.

Osnutek zveznega finančnega zakona za leto 1966 so nato sprejeli in so ga v sredo, 11. maja, predložili parlamentu v obravnavo. Prav tako so sprejeli osnutek uslužbenkega načrta, ki predvideva za 299 službenih mest manj kot oni, ki ga je izdelala v oktobru leta 1965 prejšnja zvezna vlada. Hkrati s proračunom so sprejeli »zeleni načrt« kmetijskega ministra dr. Schleinerja o položaju kmetijstva v letu 1964 kot podlago »zelenemu načrtu za leto 1966.

Ze v tekočem letu bodo dali za gradnjo domačih cest dodatno 225 milijonov šilingov. Ministrski svet je potrdil tudi zakonski osnutek o zvišanju davka mineralnega olja za 20 grošev pri litru. Dopolnilni zakon naj bi uredil dodelitev 75 milijonov šilingov deželam in občinam za pospeševanje deželnih in občinskih cest. Tačas razpravljajo v gospodarskih krogih vprašanje nadaljnega povišanja za 10 grošev: trgovci, v prvi vrsti lastniki bencinskih črpalk pa zahtevajo še višje cene. Seveda bi bilo vladi

vernoatlantskega pakta in preprečiti evropsko zedinjenje.

Voditelj ameriškega kongresnega zastopstva Hays je pred posvetovalno skupščino Evropskega sveta izjavil, da pri de Gaullovi politiki ne gre za prepričanje med Francijo in Združenimi ameriški državami, marveč za položaj, ki je Francijo privedel v nasprotje do vseh njenih sosedov in zaveznikov. S tem ne spravlja samo v nevarnost obnovitev zveze, temveč sam njen obstoj.

»Kdor ima prijatelje kot de Gaulle, ne potrebuje nobenih sovražnikov,« je jezno zaklical ameriški parlamentarec (poslanec). »Francoska vlada je uprizorila glavni napad na evropsko integracijo (povezovanje v celoto). De Gaulle je napadel načelo kolektivne akcije (skupnega dela), tako v njeni evropski kakor tudi v njeni politiki Organizacije severnoatlantskega pakta.«

SVET POTREBUJE EVROPO

V govoru pred skupščino Evropskega sveta v Strassburgu je glavni tajnik Organizacije združenih narodov U Tantu izjavil, da »svet potrebuje Evropo«, kajti evropski um in njegova sposobnost naj bi porabili za to, da bi preprečili izbruh tretje svetovne vojne. Glavni tajnik je zaključil svoja izvajanja s temi besedami:

»Ne moremo si misliti, da bi svet želel še eno svetovno vojno, ki naj bi nas počila, kako je treba živeti v miru na tem planetu. Toda nekateri dogodki v svetu kažejo v to smer. Vemo, da bi bila prihodnja vojna, kjerkoli bi se začela, atomska vojna, katere posledice za civilizacijo in obstoj vsega človeštva so vsem jasne.«

500 do 600 „Evropejcev“ se je v torek zvečer udeležilo sijajnega sprejema, ki ga je priredil novi avstrijski zunanji minister dr. Tončič in vodja avstrijskega parlamentarnega zastopstva, poslanec Czernetz, ob priliki desetletnega članstva Avstrije v štrassburškem Evropskem svetu.

Sprejema sta se udeležila tudi novoizvoljeni predsednik Evropskega sveta De Freitas iz Velike Britanije in njegov predhodnik Plimlin.

Popoldne istega dne, to je v torek, je avstrijski zunanji minister dr. Tončič, ki na tem zasedanju opravlja posle predstojnika ministrskega sveta, podal letno poročilo ministrskega odbora pred posvetovalno skupščino.

V razgovoru z britanskim zunanjim ministrom Stewartom je podčrtal dr. Tončič zanimanje Avstrije pri odpravi britanskih carinskih dodatkov, zaradi katerih je avstrijski izvoz v Veliko Britanijo močno prizadet.

Ijubše, če bi ostali pri končni ceni, to je dvigu za 20 grošev.

Temeljne spremembe na visokih šolah naj bi uredil »splošni visokošolski študijski zakon.« Sprejeti osnutek, ki ga je izdelal v preteklem letu »Svet za visokošolska vprašanja« in enoglasno sprejela rektorska konferenca, določa novo ureditev izpitov na visokih šolah, razmejuje področja državnih in samoupravnih visokošolskih uprav ter bo omogočal tudi študij na več fakultetah. Posebnega pomena pa bo tudi otežkočenje doktorskega naslova.

BOCK: POGUM ZA RESNICO V GOSPODARSTVU

»Brez splošne ureditve avstrijske gospodarske politike in njene jasne poti k socialnemu tržnemu gospodarstvu bo zmogljivost avstrijskega gospodarstva kmalu padla,« je dejal podkancler in trgovinski minister dr. Bock v dunajskem gospodarskem svetu, in opozoril na to, da je v primerjavi s povprečjem zadnjih let bruto narodna proizvodnja padla za polovico.

Podkancler dr. Bock zagovarja pri gospodarski politiki tri glavna načela:

1. Od družbe ne moreš zahtevati več, kakor si ji dal.
2. Zahtevane storilnosti morajo biti tudi plačane.
3. Treba je zastaviti vse sile za dvig proizvodnje.

Za nadaljevanje gradnje cest naj bi iskali dodatna sredstva. Da cene na zveznih železnicah ne morejo kriti stroškov let, ker so prenizke, je z gospodarskega stališča nevdržno.

Če neko državno podjetje kljub vsem prizadevanjem ravnateljstva in delavcev ni več donosno, se mora, kot brez izjeme vsako privatno podjetje v istem položaju, za-

SLOVENC

doma in po svetu

Slovo Zinke Kunc od Metropolitanske opere

Pred kratkim je vzela od odrskih desk slovo slavna slovenska pevka-sopranistka Zinka Kunc, primadona Metropolitanske opere. Z zadnjim poslovilno predstavo v tej najslavnejši operni hiši se je poslovila od newyorškega občinstva.

Zinka Kunc-Milanov je prvič nastopila v Ljubljani kot Leonora v Verdijevem „Trubadurju“ leta 1927. V Metropolitanski operi je debutovala leta 1937, prav tako v operi „Trubadur“. Pela je skotaj na vseh svetovnih odrih od milanske Scale in dunajske Državne opere do londonskega Covent Garden in praške Opere. Začela je sezono v Buenos Airesu, Rio de Janeiru, Chikagu in Tokiu. Ostala je stalna članica Metropolitanske opere. Pogosto pa se je vračala v njen Zagreb, v katerem je po nasvetu Milke Trnine zapustila koncertni oder in stopila na operne deske.

Njen poslovilni nastop v operi „André Chenier“ italijanskega komponista Umberta Giordana je težko opisati. To je bilo treba doživeti. Ko je Zinka Kunc stopila na oder, jo je sprejelo viharno pozdravljanje. Pela je čudovito s čistim glasom, z ritmično brezhibnostjo. Pela je „kakor slavček“, pela je z močjo in lepoto, kakršna je dana samo izjemno nadarjenim umetnikom, je zapisal kritik „New York Herald Tribune“.

Leta 1962, ko je prav tako pela v operi „André Chenier“ vloga Magdalene in s tem praznovala svojo 25-letnico pri Metropolitanski operi, je najboljši newyorški kritik Schonberg zapisal v Timesu: „To je največji dramski sopran po Rosi Ponseli. Veličastna je v vsakem pogledu. S svojim glasom je prodirla v srč svojih vlog v svojem velikem repertoarju. Pripada veliki dediščini opernega prizorišča 20. stoletja.“

Povedala je: „Metropolitanska opera zapira hišo, jaz zapiram svojo knjigo.“ Staro poslopje Metropolitanske opere zapirajo. Na sklepni predstavi (tri dni po njenem poslovilnem nastopu) je pela Zinka s svojimi kolegi na poslovilni predstavi Metropolitanske opere. Zapela je prav tako z Richardom Tuckerjem duet iz André Cheniera.

S tem je zavesa pred odrom stare Metropolitanske opere, ki so na njenih deskah peli največji pevci sveta, za vselej padla. Opera hiša se seli v moderni „Lincolnov centre“, novo kulturno središče New Yorka, kjer se bodo vse umetnosti znašle pod isto streho: opera, drama, simfonična glasba, balet.

Zinka Kunc-Milanova je 453-krat nastopila v Metropolitanski operi. To je bila dolga pot od tistega dneva leta 1937, ko jo je direktor Metropolitanske opere Edward Johnson poslušal v Salzburgu v Verdijevem „Requiemu“ pod taktirko največjega dirigenta Arthurja Toscaninija in ko ji je predlagal stalno pogodbo za Metropolitansko opero. To je bil začetek velikega truda, požrtvovalnosti, dela.

„Zdaj je čas oditi“, je dejala ob slovesu Zinke. Zraven pa je še dodala: „Bolje je oditi na dveh nogah, kakor pozneje odšepati na eni“, kot pravi ameriški pregovor.

Prof. Jakob Šolar 70-letnik

Pred kratkim je obhajal svoj sedemdeseti rojstni dan znani slovenski znanstvenik prof. Jakob Šolar.

Pred drugo svetovno vojno je vzgojil mnogo mladih slovenskih katoliških izobražencev v škofijiški gimnaziji v Št. Vidu pri Ljubljani.

Vzgajal jih je s tem, da jim je v srca sadil ljubezen in zanimanje za slovensko stvar in oblikovanje narodnega življenja v duhu načel krščanskega človekoljubja in zavesti do slovenskega naroda. Istočasno pa je tudi deloval znanstveno kot slovníčar in si pridobil sloves kot eden izmed najboljših strokovnjakov za slovenski jezik. Zraven tega je deloval kot pisatelj in predavatelj. Nekaterim so še dobro v spominu njegova predavanja na „Bohinjskih tednih“, v katerih je obravnaval slovenska vprašanja izredno resnično in pametno kot le malokdo v tisti dobi.

V drugi svetovni vojni je moral močno trpeti zaradi svojega aktivnega zanimanja za slovenske probleme, vendar ga vse te stvari niso uničile. Prof. Jakob Šolar je danes delaven kot znanstvenik in duhovnik.

V reviji „Jezik in slovstvo“ najdemo še zmerom kako njegovo znanstveno razpravo, prav tako tudi še kje drugje.

preti. Od tega so izvzeti do neke meje, po Bocku, samo premogovniki.

Kar se tiče zahtev po povišanju plač, je podkancler dejal, da ima delodajalec pri dvigu konjunkture pravico na dohodek in je tudi z gospodarskega stališča pravilno in nujno, zvišati plače pri zboljšanju dohodkov splošnega gospodarstva. Po številkah zboljšane plače pa zvišajo resnični dohodek le tedaj, če pri tem ne prekoračimo meje donosnosti.

KULTURNA IZMENJAVA MED KOROŠKO IN SLOVENIJO:

Odlična storitev ljubljanskega baleta

V soboto, 7. maja, se je v Mestnem gledališču prvič predstavil koroškemu občinstvu s celovečerno uprizoritvijo balet ljubljanske Opere z delom »Nina«, ki nam je bilo doslej neznan.

Po izvedbi »Čajne punčke« Rista Savina leta 1959 v Mariboru in »Iluzij« Slavka Osterca leta 1962 v Ljubljani, smo Slovenci dobili še tretji celovečerni balet »Nina« komponista dr. Danila Švara po scenariju Poldeta Bibiča in Metoda Jerasa, ki je hkrati tudi režiser in koreograf tega novega slovenskega baleta.

Po pisatelju Bibiču naj bi bila to zgodba za balet, postavljena v naš čas. To naj bi bil balet o današnji Lepi Vidi, ki zasanjano živi v majhnem mestecu ob mladeniču, ki ga ljubi. V to srečno ljubezensko življenje pa kruto poseže vmes velemestni človekutjec, ki jo pregovori, da zapusti ljubečega fanta in mestece, ker ji je znal očarljivo in samozavestno predstaviti bajko o neznani širokem svetu, po katerem pravzaprav deklica Nina hrepeni. Tujec-velemestčan pa jo zavrže in povzroči njeno propast. Nimi se omrači um in končno se znajde v zavodu za umobolne.

Po tem baletnem libretu je komponist dr. Danilo Švara ustvaril odlično baletno glasbo, funkcionalno tako po svoji dinamiki in ritmu z močno širokim razponom. Umetnik-komponist je zgradil svojo stvaritev na štirih nasprotnih si glasbenih motivih: 1. Ninino življenje v malem mestecu, ki je polno sreče in hrepenenja, je pobarval folkloristično; 2. življenje v velemestu, tako imenovani široki, neznani svet, ki jo zavrže, pa je opisal z jazzovsko motiviko; 3. mladeničina ljubezenska trenja in notranje boje je označil s sodobno-atonalno glasbo, medtem ko je 4. vse njene duševne blodnje kot čutne prevare in privide ustvaril impresionistično.

Uspeh vsakega baleta pa zavisi od sposobnosti koreografa (plesnega vodje); in te

ima koreograf Metod Jeras. Prav njemu se imamo zahvaliti, da smo dobili tako lep slovenski balet. Seveda so mu pripomogli k prodornemu uspehu v prvi vrsti zelo pestra snov pisatelja Poldeta Bibiča, ki je komponista dr. Danila Švaro zamikala, da je zložil tako posrečeno baletno glasbo, in pa Tatjana Remškarjeva v glavni vlogi Nine.

Balet »Nina« daje velike možnosti predvsem plesalki naslovne vloge. In te je Tatjana Remškarjeva kot dolgoletna solistka ljubljanske Opere polno izrabila. Umetnica je bila v sobotni uprizoritvi »Nine« tako močna, da so vsi drugi plesalci zaživelj pravzaprav šele ob njej, tako na primer njen ljubimec Mojmir Lasan v drugi sliki v ljubezenskem duetu; dalje Stane Polik v vlogi tujca iz velemesta v tretji in četrta sliki, tako v duetih z njo, kakor z lepoticoplastovalsko, katero je plesala Vida Volpi z vso svojo zapeljivostjo. Lepo je prišel do veljave tudi tujcev prijatelj Franci Ambrožič v tretji sliki, ki je bil v duetu z Nino močno prepričljiv. Prav tako je zaživel ob Nini v četrta sliki okajeni mornarček.

Tatjana Remškarjeva kot Nina je bila v sobotni predstavi v Mestnem gledališču tako prepričljiva, da moramo o njenih umetniških kvalitetah govoriti samo s priznanjem, kajti, saj plesna teža sloni v glavnem le na vlogi Nine.

Poleg zgoraj omenjenih pa je v baletu še vrsta manjših vlog in tudi plesov, ki so vsi doprinesli k tako lepemu umetniškemu doživljanju.

Predstavo je dirigiral komponist »Nine« osebno, sigurno in z najbolj čisto gesto, z izrazitim občutkom za instrumentalno gradnjo.

Občinstvo, ki je napolnilo nekako tričetrtine gledališke hiše, je po vsaki sliki, zlasti pa še ob koncu predstave, nagradilo baletne umetnike z dolgotrajnim ploskanjem. B.L.

Antikvitete se nenehno dražijo

Cene za starine vseh vrst so v zadnjem letu v Angliji tako silno poskočile, da ne bi nihče verjel. To je razvidno iz letnega poročila znanega londonskega dražbenega podjetja »Knight, Frank & Rutley«, ki so ga te dni objavili. Podjetje označuje na primer izkupiček od 500 funtov šterlingov za preprost naslanjač iz 18. stoletja, ki so ga prodali na dražbi za »dozdevno nemogočo ceno«. Medtem ko veljajo strogo vzeto kot pristno antični le taki predmeti, ki so nastali pred letom 1830, plačujejo lovci za antikvitetami rekordne zneske zdaj tudi že za izdelke do sedaj zani-

čevane dobe pliša. Letno poročilo ugotavlja, da so na primer pitoreskno (pisano) navilni beloprstni drobni kipi, ki so jih v viktorijanski dobi vrgli na trg v stotisočih, bili pred kakim letom na prodaj še po 1 funt, danes pa prinašajo 17 do 18 krat večji izkupiček. Jedilni pribor iz konca 19. stoletja, v barvitim preobloženem okusu tistega časa, so prodali za 310 funtov šterlingov. Moderna srebrnina se je podražila za eno tretjino, mizice iz papirjevine, ribiški pribor, strelno orožje vseh vrst in letnikov, vse to je danes predmet zbiranja ter se je ustrezno podražilo.

LIKOVNA UMETNOST:

Borčič, Hozo in Jemec v „Galeriji 61“

S to razstavo proslavlja znana celovška galerija 5-letnico svojega obstoja.

Kot znano je naš list že na kratko poročal o razstavi, ki so jo odprli v sredo, 4. maja, v »Galeriji 61«. Razstavljajo trije jugoslovanski slikarji, dva Slovenca: Borčič in Jemec ter Hozo iz Bosne, ki živi v Sloveniji in je poročen s Slovenko. Borčič in Jemec sta bila osebno navzoča pri otvoritvi; Hozo pa je bil zadržan, ker služi prav sedaj vojaški rok.

S to razstavo, ki je že 56. po redu, proslavlja »Galerija 61« svojo 5-letnico obstoja. Kaj je to pet let, bo kdo dejal, toda če pomislimo na lepo število razstav v teh kratkih petih letih in kvalitativni izbor pokazanih umetniških stvaritev, je to 5-letnico vredno omeniti.

Lastnica »Galerije 61« gospa Josefin Nitsch in njen soprog arhitekt, dipl. ing. Rudolf Nitsch sta si naredila nalogo ustanoviti v Celovcu reprezentativno galerijo, katere naloga naj bi bila ljubiteljem likovne umetnosti posredovati tudi likovne razstave umetnikov, ki uživajo v svetu velik sloves. In to nalogo je gospa Josefin Nitsch dosedaj uspešno opravila, saj smo videli v teh kratkih letih umetnike iz: Italije, Združenih držav Amerike, Japonske, Brazilije, finske, Jugoslavije in Poljske.

Na tiskovni konferenci dopoldne istega dne, to je v sredo, 4. maja, pa je še gospod arhitekt Nitsch povedal med drugim tudi kako finančni urad duši s svojimi previsi-

kimi davki resnično delovanje te znane likovne ustanove. Davki so tako visoki, da jih še komaj prenaša. Na drugi strani pa se je pritoževal nad prebivalstvom, ki, da za moderno likovno umetnost nima mnogo smisla.

Od teh 56 je bilo 21 razstav samo koroških umetnikov.

Jemec, Hozo in Borčič razstavljajo vsak po deset grafik. Po tehniki so to barvne jedkanice in akvatinte. Razstava teh grafičnih listov zopet potrjuje, kakšen, skoro bi rekli, neizčrpen rezervoar dobrih likovnih umetnikov ima sosednja Slovenija, kar daje Akademiji upodabljaljočih umetnosti v Ljubljani odlično spričevalo.

Razstava sama je precej enotna. Grafični listi teh treh umetnikov pričajo o suverenem obvladovanju modernih umetnostnih struj in čutno-čustvenega sveta. Nadalje moremo izbrati iz razstavljenih del vso prefinjenost in polnost diferenciranih oblik, kar daje slutiti na dobre vzornike.

Bogdan Borčič si je do potankosti svoje znanje izpopolnil pri danes brez dvoma največjem grafičnem učitelju Friedländerju v Parizu, medtem ko se je Dževad Hozo približe seznanil z grafično umetnostjo pri Riku Debenjaku, profesorju na Akademiji upodabljaljočih umetnosti, ki je dal svojemu učencu precizno in solidno znanje in delo. Tretji izmed slovenskih umetnikov Andrej Jemec pa je s študijskimi potovanji

po Italiji, Nemčiji, Franciji in Angliji pridiral v globine barvne grafičke.

Barvne jedkanice in akvatinte Borčiča, Hozu in Jemca, ki so te dni razstavljene v »Galeriji 61«, so samo potrdilo vseh že doslej znanih slikarskih vrednot, ki jih zasledimo vobče pri likovnih umetnikih sosednje Slovenije, oziroma Jugoslavije. Še nekaj je značilno za jugoslovanske likovnike, da se pri svojih stvaritvah prav radi poslužujejo nacionalnih elementov. To pride še posebno do izraza pri grafičnih listih Dževada Hozu, katerega zanimanje je v glavnem osredotočeno na njegovo prvotno domovino Bosno; naj navedem dva primera: »Rdeči turban« in »Bosanski monument«.

Pa tudi Bogdan Borčič jemlje za svojo barvno grafiko folkloristične elemente in

Gospodarstvo in izobrazba

Na povabilo Koroške univerzitetne zveze je nedavno predaval v Trgovski zbornici v Celovcu prorektor Visoke šole za svetovno trgovino na Dunaju profesor dr. Walter Heinrich. Njegovo predavanje se je glasilo: »Wirtschaft und Bildung« (Gospodarstvo in izobrazba). Močno zanimivo predavanje je bil lep doprinos k pojasnitvi vprašanja ustanovitve gospodarsko-znanstvene visoke šole v Celovcu.

Prof. dr. Walter Heinrich je govoril o tem, da je na osnovi premika naše družbe v znanstveno-tehnično smer človeški duh postal neizogibno potreben gospodarski faktor (činitelj). Predavatelj je dejal, da že naslov referata »Gospodarstvo in izobrazba« opozarja na to dejstvo. Po predavateljevem mnenju more dati mlademu človeku samo humanistična gimnazija ono izobrazbo, ki mu bo pomagala, da bo lahko kos še tako težkim zahtevam naše družbe.

Dunajski učenjak pa pojmuje »izobrazbo« seveda v najširšem pomenu besede: »Izobrazba je več kot le sposobnost za poklic.« Zategadelj je v svojem predavanju govoril čisto o moralnih in etičnih lastnostih današnjega človeka, ki so nujne, da bi lahko uspešno vzdržal v družbi nameščenec in lahko bi rekli v dobi tako imenovanih poznanstvenjenih poklicev. (Kjer je že sam poklic skoro neka znanost zase.)

Empirična sociologija (izkustveno družboslovje) je dognala, da je razvrstitev po ugledu med ljudstvom po tradiciji (stari

to iz ribiškega življenja, n. pr. »Ribiško znamenje« (dva lista) in »Kronika nočnega lova.«

Vidimo torej, da oba imenovana umetnika jemljeta oblike iz njih resničnega okolja. Medtem ko tretji, Andrej Jemec, jemlje oblike iz zamišljenega okolja prenaša v osebno preurejeni in s tem prevrednoteni svet. Tako ohranja Jemec v svojih barvnih jedkanih in akvatintah — grafični listi so izdelani samo v dveh barvah: črni in beli — »Pejsaže« (1 do 5) ali »Porušeno mesto« (10) le v naslovih. Ta dejstva pričajo, da bi Jemca lahko ločili od ostalih dveh in ga uvrstili k abstraktnim slikarjem.

Razstavo, ki je odprta do 18. maja, lahko obiščete od ponedeljka do petka, od 16. do 19. ure. B. L.

navadi) še tudi danes živa. Ker pa doraščajoča generacija (rod) ne ostaja več v socialnem okviru družine, marveč lažje napreduje, je postala šola prva in odločilna instanca (stopnja pri oblasti) za bodočo socialno varnost in potrošniško možnost, ali tudi kot instrument (orodje) zavrnitve upravičenih socialnih zahtev. Da pa ne bi zamenjali življenjskega smisla, pomena z življenjskim standardom (ravnijo), ter da bi se lahko postavili po robu nevarnostim modernega (sodobnega) gospodarstva, kot na primer vaba k razsipanju, radikalna (odločna) usmerjenost na ta svet s svojimi prirodznanskimi uspehi in drugo, bi bilo treba postaviti nasproti temu druge, to je metafizične (nadčutne) vrednote. To pa naj bi bila naloga humanistične vzgoje, ki jo dunajski učenjak prof. dr. Walter Heinrich pojmuje kot »izobrazbo proti gospodarstvu«.

Mnogovrstno povezovanje teh problemov smotreno voditi, naj bi bilo vprašanje intelektualnega (razumskega) spoznanja in moralne zrelosti. Stiki med socialnim produktom (družbenim proizvodom) in žejo po izobrazbi (čim manj analfabetov = neizobražencev, tem več kalorij; čim več duha, tem več bogastva) so očitni. Vere ni možno nikdar nadomestiti z golim znanjem, je pa boljši nadomestek kot idol (malik) materializma. Sposobnost za poklic in izobrazba pa sta neobhodno potrebna investicijska (naložena) pojma, katera bi morali tudi na duhovno poprišče razširiti.

Govorili bomo po naše . . .

Prijatelj mi je že marsikaj napisal o svojem potovanju po Švici. Vse razdalje so tam majhne. Kar je pa še bolj zanimivo, je, da živijo ljudje različne narodnosti in različnega jezika v isti državi v lepem miru in spoštovanju drug drugega. Že v Bazlu nam je prodajavec bencina povedal račun v različnih valutah in ga je to presenetilo. Podobno je pozneje videl, da je jezik zelo spoštovana reč in ni nobenega nagovarjanja, da bi zaničeval kak jezik in nobenega nemarnega potujčevanja. Materina govorica slehernega naroda se spoštuje.

Zvezna vlada se posebej trudi, da podpira majhna jezikovna področja in bi na primer rada ohranila in pospeševala jezikovne in kulturne posebnosti kantona Ticino, kjer ljudje govore italijansko. Podobno dela v dolinah kantona Grison, kjer govorijo star retoromanski jezik, deloma pa italijanski. Zvezna vlada daje tudi obilno podporo ustanovi »Ligia Romantscha«, ki se trudi za ohranitev retoromanskega jezika. To združenje se posebno zanima za šolsko izobrazbo in za otroške vrtnice. Retoromani se zavedajo, da je neobhodno potrebno, da starši in šola gojijo ljubezen do jezika dedov in pradedov in da posredujejo vsakemu otroku osnovno znanje v materinskem jeziku. Izdajajo in širijo tudi slovarje, besednjake, obenem pa širijo znanstveno delo raziskovanja domačega jezika.

Prijatelj mi je tudi pisal, da je poslušal predavanje dr. Alfonza Mekkigerja, ki je dejal: »Jezik ni samo tehnično sredstvo, da se ljudje sporazumejo med seboj. Jezik je tudi organ, da se v posameznem človeku razvije njegova osebnost. Pravilno se razvije osebnost, če se gradi na ljubezni do materinega jezika, do spoštovanja vse dediščine človekovega rodu in naroda. Po jeziku nekega naroda se prenaša duh tistega naroda iz roda v rod.« Če to razmišljam, se zdi, da je človek, ki ne zna jezika svojih staršev in svojega naroda revež, pohabljenec, kakor skrivljeno drevo, upognjeno deblo. Ni tič ne miš. Človek, ki ga je sram jezika svojih staršev, je nepravilno vzgojen,

menaravno, krivo hodi. Pisatelj Cankar je napisal črtico, kako ga je bilo sram matere. Toda vest mu je potem govorila: »Mater si zatajill!«

Ker hočemo značajnih ljudi, mož, poštenjakov, plemenitih ljudi, zato vsepovsod pokažemo, da svoj jezik ljubimo, da smo nanj ponosni. Skrbimo, da bodo naši otroci dobili od nas in od drugih vtis, da je govoriti v našem domačem jeziku nekaj za nas normalnega in da bodo tudi oni prišli do prepričanja, da je treba naš jezik ljubiti. Izrabljajmo priložnost in učimo mladino govoriti lepo po naše in po naše zapeti. S tem se bomo pred tujci pokazali, da nekaj smo in nas bodo spoštovali. Potujčevavec pa pokažimo našo odločno voljo in prepričanje, da je njihovo delo postalo zastarelo in za ljudi škodljivo. dr.

Proslava 130-letnice hrvatskega prepoda

V Zagrebu so nedavno slovesno proslavili 130-letnico hrvatskega narodnega prepoda. Matica Hrvatska, Jugoslovanska akademija znanosti in umetnosti, Hrvatsko narodno gledališče, vseučilišče (univerza), Hrvatsko prirodoslovno društvo, Društvo književnikov Hrvatske, Hrvatsko filološko društvo, Narodna in vseučiliška knjižnica in Zgodovinsko društvo Hrvatske — vse te vrhunske hrvatske kulturne organizacije so ob tej priložnosti priredile znanstvena posvetovanja, na katerih so osvetlili z raznih vidikov začetek hrvatskega prepoda. Prvi hrvatski časopis »Novine hrvatske« je pričel izhajati leta 1835. Ljudevit Gaj je že leta 1830 objavil »Kratko osnovno hrvatsko-slavonskega pravopisa«. Leta 1835 je začela izhajati »Danica hrvatska, slavonska in dalmatinska«. Leta 1838 je bila ustanovljena »Ilirska čitalnica«, leta 1840 Hrvatsko gledališče in leta 1842 Matica ilirska. V tistih časih je skupina ilirskih idealistov odločno napovedala boj vsakemu nasilnemu potujčevanju hrvaškega ljudstva.

SELE (Otroška prireditev)

Po dveh mesecih se je 1. majnika dvorana farnega doma zopet napolnila. Povabili so nas otroci na prireditev s peštrim sporedom: Zapeli so nam v zboru in s solospevi, deklamirali in uprizorili igro »Sveta Germana«. Občudovali smo nekatere igralke, kako so se vživele v svoje vloge. Kot zadnja točka je šaljivi prizor »Zamorčki« vzbudil obilo smeha na odru in v dvorani. Prav zadovoljni smo odhajali z željo, da bi nam otroci še kmalu spet kaj priredili. Radi pridemo jih gledat in poslušati!

To nedeljo so nas obiskali tudi Obirčani v vsakoletni procesiji. V cerkvi je njihov pevski zbor pod vodstvom g. župnika Holmarja krasno pel. Petje je prišlo do veljave tudi zato, ker je cerkev dobro akustična. Mnogo Obirčanov se je udeležilo tudi popoldanske prireditve in pevski zbor jo je otvoril s pesmimi. Tako se je prijateljska povezanost Selanov in Obirčanov vnovič pokazala. Ko bo speljana cesta čez Sajdo, si bomo še bližnji sosedi.

GLOBASNICA

Katoliško prosvetno društvo v Globasnici priredi v nedeljo, 15. maja 1966, ob 15. uri popoldne pri šohtarju proslavo »NAŠIM MAMICAM«

Vsi ste prisrčno vabljeni!

ŠMIEHEL PRI PLIBERKU

(Smrt dveh mater)

Na Florijanovo, 4. maja, se je pomikal dolg mrtvaški sprevod iz Strpne vasi proti Šmiehelu.

Sredi vrgrednega cvetja in brstenja je nepričakovano izdihnila v bolnišnici v Wolfsbergu Rženova mati, gospa Pavlina Wöfl iz Strpne vasi. Komaj 48 let stara je odšla v večnost. Po srečno prestani operaciji je upala na skorajšnji povratek domov. Tudi domači so upali in se veselili, da se bo mama kmalu zdrava vrnila iz bolnice. Toda človeški načrti niso vedno tudi božji načrti! Ko je pokojna hotela vstati, je hipno srčna embolija pretrgala njeno življenjsko nit. Šla je iskat ljubelega zdravja, pa je našla smrt. Rajna Rženova mati je že dolga leta bolehal. Zdravja si je nadvse želela. — Pa je proti vsemu človeškemu upanju smrt iztrgala to drago bitje iz Rženove hiše.

Možu, otrokom in vsem sorodnikom naše sožalje!

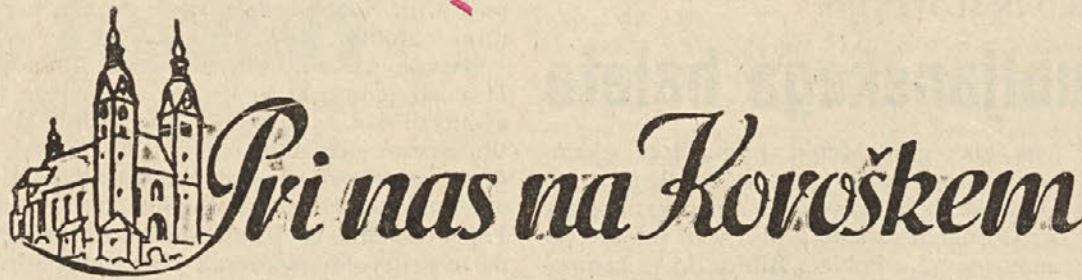
Na materinski dan pa je legla Homrova mati Alojzija Stefan iz Šmiehela v prerami grob. Tudi Homrova mati je že dolga leta bolehal na srcu. Sama po sebi silno delavna je morala opustiti vsa težja dela. To je bila za pokojno težka žrtev, ker je bila od prve mladosti naprej navajena na težko delo. Pred dobrim tednom je obolela na zlatenici in je bila po g. zdravniku poslana v Celovec v deželno bolnico. Isti dan zvečer, ko smo pokopali Rženovo mater, pa je tudi Homrova mati v Celovcu za vedno zatislila svoje trudne oči. S svojimi 56 leti je zgodaj končala svoje življenje. Dolgoletno trpljenje je njene moči predčasno iztrpalo. Pokojna je bila pridna, tiha in skromna žena. Sosedje so jo cenili. Že z ozirom na svoj bolezen je rajna ljubila mir in je z odhodom s tega sveta našla mir v Bogu. Naj v miru počiva. S težko prizadeto družino pa iskreno sočustvujemo.

BREŠKA VES — ŠMIEHEL

(Slovo od Lesjakove matere)

Sredi dela in gospodinjskih skrbi jo je poklical Bog k sebi! Na Markovo, ko se je bližala procesija iz Šmiehela proti Breški vasi, se je po končanem jutranjem delu tudi Lesjakova mati odpravila. Hotela se je procesiji pridružiti kar tik poleg domače hiše. Živina je bila opravljena, kuhinjsko delo končano in tako je pridno, verno ženo gnalo v Večno ves, kamor gre na Markovo običajna spokorna procesija.

Verjetno niti slutila ni, da so minute nje-

Materinski dan, obisk Goričanov

VOGRČE

Sedaj živimo v času kulturnih izmenjav, Koroška se izmenjava s Slovenijo in Furlanijo, izmenjavata se celovška in ljubljanska Opera, zakaj pa se ne bi izmenjavali tudi koroški in primorski Slovenci. Posebno pa še dve župniji, ki sta obe posvečeni sv. Florijanu: Števerjan (Sveti Florijan) pri Gorici in Vogrče. Vogrčani smo tudi že bili dvakrat na izletu na Primorskem tudi v Števerjanu, 24. aprila pa so Števerjanci prišli k nam.

Na našem malem odru seveda niso mogli uprizoriti »Divjega lovca« kot zvečer nato v Žitani vasi, zato so nam popoldne postregli z bolj peštrim programom. Zbor je zapel nekaj narodnih in umetnih pesmi in pokazal, kaj premorejo požrtvovalni pevci pod vodstvom dobrega pevovodje kot je g. Zdravko Klanjšček. Muziko pa smo slišali tako, kot je še ni bilo v Vogrčah. Opremljeni z najmodernejšimi instrumenti in električnimi ojačevalci so muzikanti proizvajali take moderne melodije, da bi malo dvorano skoro raznesle. Nekaterim pa je bolj ugajal duet s harmoniko in kitaro. Harmoniko je mojstrsko igral neki pristni Italijan iz Neaplja, toda same slovenske pesmi, najbolj Avenikove. Igralci so nam podali še dva smešna prizora »Čudovita brivnica« in pa »Pred sodnikom«. Pripravili so nam mnogo smeha.

Izleta k nam sta se udeležila tudi števerjanski župnik in župan, ki je tudi Slovenec. Posebno razveseljivo je, da ima Števerjan toliko požrtvovalne mladine, ki se udeležuje v katoliškem prosvetnem društvu, da je lahko zgled vsem drugim. Števerjancem se zahvaljujemo za tako prijeten in koristen obisk!

Materinski dan 8. majnika smo posvetili našim dragim materam s posebno materinsko proslavo. Sodelovali so skoro vsi naši otroci, saj imajo veliko veselje s petjem in igranjem. Zapeli so nam pesmi: »Lepo

je pomlad na svet«, »Mamica je kakor zarja«, »Vetrič tih«, »O moj preljudi dragi dom«, »Rad bi vedel, kako kmetič« in »Mi se imamo radi«. V deklamacijah so najmlajši povedali, kaj nam pomeni mamica in kako jih imamo radi. V prizorčku »Tri mamice« smo videli, kako se grede deklice igrat »mamice«, toda nobena ne zna biti mamica, to bodo znale šele, ko bodo velike in otroke imele.

Najlepša je bila igra: »Ali je kaj trden most«, nekaka otroška opereta. Spisal jo je znani mladinski pisatelj Mirko Kunčič (sedaj živi v Argentini) uglasbil pa Anton Dolinar. Nastopajo otroci, mati, pehtra baba, škrt, in po 8 angelcev in hudičkov. Vsak otrok ima svojega angela, ki zbira njegova dobra dela, pa tudi hudička, ki zbira grehe. Angelci potem stehatajo na božji tehtnici dobra dela in grehe. Grehi otrok so bili že težji od dobrih del, tedaj pa angelček v zadnjem hipu prinese srce, ki pomeni ljubezen otrok do mamice in šele to prevaga grehe. Toda hudički s tem niso zadovoljni, zato predlagajo, naj odloči most, kdo bo dobil oblast nad otroki: Nebeški in peklenški most se spoprimeta, kdo bo močnejši. Toda zmagajo angelci in hudički morajo premagani, potolčeni in jezni nazaj v pekel.

Za naš tako mali kraj je že nekaj, da smo se lotili te precej težke operete. Res, da ni šlo vse tako kot v celovski operi, toda otroci in njihov režiser g. provizor so se zelo potrudili in veliko časa žrtvovali, da so pripravili materam in tudi drugim gledalcem lepo veselje. Pa tudi za otroke je koristno in vzgojno, da se naučijo nastopati, peti in igrati. Tega poštenega razvedrila in požrtvovalnega dela potrebuje mladina, da ne bo delala drugih neumnosti. In matere hočejo imeti pridne otroke. Naj nam matere z otroki ohranjajo življenje, otroci pa naj ohranjajo materino besedo in pesem!

VABILO

Dijaki Državne gimnazije za Slovence priredijo v nedeljo, 22. maja 1966, v Delavski zbornici (Arbeiterkammer) v Celovcu

AKADEMIJO

Na sporedu so pesmi vseh šolskih zborov, godba in recitacije. Začetek ob 14.30 uri. Vstopnice dobite v šolski pisarni.

Vsi prisrčno vabljeni.

nega življenja štete. Ko so se molilci s križem na čelu že približali vasi, se je Lesjakova mati zgrudila v sobi mrtva na tla. Zdravnik, ki je bil kmalu na mestu, je ugotovil le še smrt. Pač pa je prišla smrt tako nepričakovano in vse pre zgodaj. Komaj 45 let stara, je zapustila tri otroke — fante. Starejši, star 13 let, obiskuje Slov. gimnazijo v Celovcu. Najmlajši pa še ne hodi v šolo in se še komaj zaveda nad vse težkega udarca, ki je zadel Lesjakovo hišo. Lesjakova mati Apolonija Wutte je bila doma pri Favandru v Globasnici. Kot dekle je pokojna z vso požrtvovalno ljubeznijo skrbela za okras domače cerkve. Z versko verno je sodelovala tudi pri cenkvenem pevskem zboru. Ko se je preselila kot zakonska žena k Lesjaku v Breško ves, je vse svoje sile posvetila družinskemu življenju. Bi-

la je pridna kakor čebelica, vzorna gospodinja in skrbna družinska mati. Poleg svojega globoko vernega moža je gojila z vso stanovitnostjo vse tiste verske ideale naprej, katere so položili v njeno srce njeni blagi roditelji.

Pokojnica ni veliko govorila. Saj ni imela časa za prazne pogovore. Njene roke so bile dan za dnem polne dela, njeno srce pa se je rado mudilo pri Bogu. Na veselicah je nisi videl, pač pa vsako nedeljo pri sv. maši in redno vsak mesec tudi pri zakramentih. Bila je kakor blagovana svetopisemska močna žena. »Kdor jo najde, je našel zaklad!« Tega zaklada se ni zavedala samo družina, temveč cela Breška ves. Saj jo je vsak cenil in radi njene pridnosti občudoval!

Smrt pokojne Lesjakove matere ni našla nepripravljen! Živela je v svoji tesni povezanosti z Bogom v stalni pripravljenosti na večnost.

Zgodaj je dogorela ta sveča, ki je ožarjala eno najboljših idealnih družin v fari.

V sredo, 27. aprila, je velika množica vernega ljudstva spremljala rajno na njeni zadnji poti. Poleg domače duhovščine so se udeležili pogrebnih obredov še vsak umrle č. g. župnik Wutte, č. župniki Posch in Mesner in g. kaplan David.

Lepo življenje — lep pogreb! In verjetno tudi lepa večnost! Težko prizadeti družini naše iskreno sožalje!

ŽIHPOLJE (Birna)

V soboto, 30. aprila 1966, je prevzvišeni škof dr. Jožef Köstner podelil 94 otrokom zakrament sv. birne. Od teh je bilo 29 domačih. Ob devetih je bil pred župniščem sprejem prevzvišenega nadpastirja. Pozdravili so ga najprej otroci v obeh deželnih jeziki, nato zastopniki cerkvenega in župnijskega odbora, nato g. nadučitelj, župan in stražmojster.

Potem smo šli v procesijo v cerkev, kjer je prevzvišeni škof daroval sv. mašo. Sledilo je blagoslovljanje grobov in nato so v cerkvi delili zakrament sv. birne. Pri sv. maši je bila naša velika cerkev polna vernikov. Pridigala sta prevzvišeni škof in mil. g. kanonik Aleš Zechner.

V nedeljo, 15. maja, bo pri nas veliko cerkveno žegnanje. Spored bo sledeč: ob pol osmih bo prva sv. maša, ob pol devetih druga, ob pol desetih pranganje in nato glavna sv. maša; ob dveh popoldne pa bodo šmarnice. Vabimo vse od blizu in daleč na naše sončne Žihpolje.

Bernhard in Miriam Straus sta dobila deklico. Krstili so jo na ime Sonja-Marija. Da bi jima bila v veselje in Bogu v čast.

ŠT. ILJ — BILČOVŠ (Prireditev)

Ker je naša prireditev 1. maja 1966 zelo dobro uspela, zato ponovi otroška skupina SPD Bilke v Bilčovsu »Proslavo materinskega dneva« na Vnebohod, t. j. v četrtek, 19. majnika 1966, ob pol treh popoldne v farni dvorani v Št. Ilju ob Dravi.

Vse prijatelje kulturnega ustvarjanja in še prav posebno naše drage mamice ter vse, ki so jim pri srcu naše roditeljice, prisrčno vabimo na to prireditev.

TMARA VES, FARA LIPA PRI VRBI (†Neži Lipitsch-Kajžnica)

V ponedeljek, 9. majnika, smo spremili Nežo Lipitsch, p. d. Kajžnico, od hiše žalosti z domačo molitvijo skozi cvetoče vrtove, travnike in polja na farno pokopališče v Lipo pri Vrbi. Sorodniki in ogromna množica pogrebcev so jo spremljali na njeni zadnji poti. V cerkev je v svojem življenju rada zahajala. Ni bilo nedelje, da rajna ne bi bila prišla k prvi sveti maši; zelo rada je pela Bogu in Mariji v čast, kajti pokojna je dobro vedela, kdor poje, dvakrat moli.

Rajna Kajžnica je umrla v 64. letu starosti, po rodu iz znane Hauptmanove rodbine v šentiljski fari. Bila je zvesta naročnica in bralka našega lista Tednika, dalje Nedelje, Vere in doma in Mohorjevih knjig. Udeleževala se je rada tudi lepih slovenskih prireditev. Domači gospod župnik Jožef Adamič se je v lepih in tolažljivih besedah v domačem jeziku poslovil od pokojne v cerkvi in ob odprtem grobu. Organist in gostilničar Willi Ulbing je pa v slovo zapel lepe žalostinke.

Pogrebci so prišli iz: Skočidola, Rožeka in Št. Ilja. V zadnjih mesecih je močno trpela. Naj nam bo rajna Kajžnica pri Bogu priprošnjica za vse njene drage doma in v fari. Zaostalim in sorodnikom izrekamo ob težki izgubi globoko sožalje.

ŠT. JANŽ V ROŽU Resnična zgodba iz leta 1956

Gospodinja Sali je imela kuro z desetimi piščanci, ki so bili zelo ljubki. Vsak dan je prosila Boga, da bi ne prišlo kaj čez nje in da ne bi bilo preveč petelinov, ker je potem preveč petja okoli hiše. Imela pa je tudi lepega, starega mačka. Vsako jutro se je pripeljal okoli hišnega ogla in na pragu hlevskih vrat čakal na sveže mleko.

Neko jutro meseca avgusta je maček kot ponavadi polizal svoje mleko, splazil se na vrt in se ogrel ob jutranjem soncu, ki je že visoko gledalo izza žihpoljskih gur. Nankrat je zapazil tam v travi kuro s piščanci, ki so se živahno pasli. Ej ta živalca mora pa imeti dobro meso, si je mislil, kaj, če bi poskusil na enem. Na skrivaj se je splazil do piščancev, zgrabil enega in ga pohrustal. Je pa dobra pojedina to, hvala Bogu, da jih je toliko. Vsak dan je izginil eden in v kratkem času jih je pohrustal vseh deset.

Solznih oči in vsa obupana je tožila Sali svojemu možu Lipanu zaradi tega strašnega udarca, ni mogla si domisliti na kakšen način je izgubila vseh deset piščancev. »Ej ti baba babasta, zakaj se cmeriš, ali misliš, da sem ti jih jaz pojedel,« ji zabrusi Lipan v obraz. Maček pa — lko doma ni bilo več plena — se je zatekel k sosedu, a tam ga je

(Nadaljevanje na naslednji strani)

Velika izbira pecila in blaga pri

L. Maucet

KLAGENFURT-CELOVEC, Alter Platz 35

ZNAMKA ZAUPANJA
GRUNDNER
Klagenfurt - Celovec
Wienergasse 10
(Promenadna cona)

Rastline po travnikih, v jarkih in gozdovih

Izmenjali so se že rodovi, odkar je človek začel obdelovati zemljo in saditi ter gojiti rastline. Iz množice divjega rastlinja je izbral tiste, ki so se najlaže gojile, ter tiste, ki jih je v svojem okolju spoznal za najbolj okusne ter hranljive. Druge, za tiste prilike in vrsto obdelovanja morda manj primarne vrste, zato pa prav nič manj hranljive, pa so ostale in raste po travnikih, v jarkih ter gozdovih.

Danes nam te rastline predstavljajo še neizkoriščene vire hrane. Prav v zadnjem času je pri iskanju novih virov hrane za bodoče človeštvo opozorila nanje tudi svetovna organizacija za prehrano in kmetijstvo (FAO).

Ne bi se mnogo pregrešili, če bi trdili, da prav v naši najožji domovini najslabše poznamo in koristimo hrano, ki nam jo narava nudi zastoj in brez vsakršnega našega truda. Prav sedaj, spomladi, ko je najmanj zelenjave in so naše vrtnice skoraj prazne, bi lahko stopili le nekaj korakov dlje in pogledali, kaj raste za plotom ali ob plotu vašega vrtička! Gotovo se tod nekod sramežljivo skrivajo tako zelo za ničevane koprive. Hranljivost kopriv so poznali že stari Egipčani, ki so jih celo gojili v svojem vrtu. Tudi Grki in Rimljani so jo cenili in jo uživali. Stari Hipokrat je celo zapisal, da tistega, ki uživa koprivo, le-ta vse leto varuje pred boleznijo. Danes v Evropi kar precej jedo koprive: v Švici n. pr. jo prinese in prodajajo zelo na trgu. Prav neupravičen je strah tistih, ki mislijo, da jih bo kopriva bodla. Ko mlado spomladansko listje (najboljši so vršički) skuhate, boste sami opazili, da je voda postala rdeča, tedaj boste verjeli, da ima kopriva v sebi mnogo železa, celo več kot v marsikateri bolj cenjeni zelenjavi. Poleg železa ima tudi mnogo kalcija, fosforja, vitamina A in C. V najnovejšem času pa so odkrili, da je v listih kopriv nekaj takih tvarin, ki delujejo izredno ugodno na izločanje želodčnih sokov. Iz koprive lahko pripravite mnogo okusnih jedi, najboljše pa je seveda, kadar jo uporabite kot špinaco. Lahko jo primešate pravi špinaci, ali pa k drugim rastlinam, ki jih uporabite lahko

kot špinaco (blitva, listje kislice, trpotca, plešca).

Kislota, ki jo pri nas večinoma jedo le otroci, gotovo še niste poskusili postaviti na mizo. Tudi iz nje lahko napravite prav okusno zelenjavno oziroma spomladansko juho. V Švici vso rastlino s stebлом vred kisajo tako kot kisl zelje, ponekod pa kisloto celo konservirajo. To rastlino z osvežujočimi listi kiselkastega okusa so prav tako v svojih zapisih že omenjali pisci starega Rima. V ljudski medicini pa se kislota uporablja kot zdravilo proti skorbutu.

Eden najbolj razširjenih poljskih in vrtnih plevelov je plešec; najdemo ga povsod, posebno na gnojni zemlji. Mladi, nežni listi v obliki srca so najbolj užitni spomladi. Iz njih lahko pripravite zelenjavno juho ali pa jih dodate špinaci. Kitajci so to rastlino uporabljali kot zelenjavo že v najsta-

ZDRAVNIŠKI KOTIČEK:

Revmatizem v otroškem obdobju

Bolezen je najpogostejša med 6. in 14. letom. Obolevajo predvsem slabo in pomanjkljivo hranjeni otroci in tisti, ki morajo na poti v šolo premagovati napore in so izpostavljeni vremenskim neprilicam. Zato otroci zbolijo predvsem v poznih jesenskih dneh in v zimskem obdobju. Bolezen je posledica okužbe z bakterijo (beta hemolitični streptokok grupe A) in preobčutljivosti telesa na sestavine omenjene bakterije.

Otrok oboli pri prvem srečanju s streptokokom za angino in vnetjem zgornjih dihal. Pri ponovnem stiku s streptokokom pa nastopijo poleg vnetja v grlu tudi bolečine v velikih sklepkih (v kolenskem, skočnem, ramenskem in komolčnem). Bolečine so hude in se selijo iz sklepa na sklep. Oteklina sklepov so često tako neznačajne, da jih nevedeče oko spregleda! Hkrati s sklepi je običajno prizadeto tudi srce. Otrok je bled, težko diha in srce tudi med spanjem in med mirovanjem naglo utripa. Prej živahen otrok, postane čez noč neraz-

rejših časih. Najbolje je, če liste prelijete z vročo vodo in jih nato pripravite kot solato. Plešec ima precej vitamina C in karotina. Starejša rastlina se v zdravstvu uporablja za sredstvo proti krvavenju.

Najbolj bogati z vitaminom C pa so listi cvetlice trobentice; iz njih so včasih celo kuhali antiskorbutno juho. Ker imajo listi precej močan okus, jih dodajte juhi, solati in drugim jedem le v manjših količinah.

Še in še bi vam lahko naštevali divje rastoče rastline, bogate z vitamini in drugimi rudninskimi snovmi, ki bi jih lahko uporabljali v naši vsakdanji prehrani. Naj omenimo le še mlade poganjke divjega hmelja, ki se vzpenja na plotovih in divjih mejah; iz kuhanih lahko pripravite podobno jed kot iz špargljev, prav tako lahko poskusite skuhati mlade cvete in stebela lapuha, saj je z njimi prav sedaj kot posuta vsa okolica.

Naučite vaše otroke, da bodo spoznali in nabirali samorodnice, z veseljem vam jih bodo prinesli domov, vi pa boste lahko postavili na mizo spomladi posebno zdravo in pestro hrano.

položen in utrujen. Telesna toplota je zvišana.

Možno je, da je prizadeto zgolj srce. Pri majhnem številu bolnih otrok se opisanim znakom pridružijo nehoteni, nesmišljivi gibi rok in nog, ki jih je ljudstvo imenovalo »Vidov ples«. Tudi te tegobe povzročajo revmatično obolenje.

Bolezen ne pričinja vedno burno in značilno. Tako so na pričetku obolenja nekateri otroci le utrujeni, boli jih glava in nimajo teka.

Otrok s svežim revmatizmom je prizadet in je težak bolnik. Zato mora čim hitreje v bolnišnico. Zdravljenje na domu ni uspešno! Ko preleži en do dva meseca v bolnišnici, se vrne v domačo mogo. V postelji je še nekaj mesecev. Postopoma nato otroku dovoljujemo zmerno gibanje in manjše napore. Dolgo ležanje in počitek terja prizadeto srce. Bolečine v sklepkih naglo minejo. Vendar bolnik klub temu še ni zdrav. Rešen je le nadležnih bolečin! Bolezensko dogajanje v srčni mišici pa še ni končano.

Otroški revmatizem tudi po ponovnih napadih ne okvari sklepov. Usodno pa ponovni napadi obolenja prizadenejo srce,

zlasti če ni bolnik deležen pravočasnega zdravljenja. Srčne napake in okvare srčne mišice priklenejo bolnika na posteljo. Otrok je invalid, ki je prikrajšan za brezskrbno mladost.

Kaj nam je storiti, da obvarujemo naše otroke pred opisanimi tegobami?

Hranimo jih z beljakovinami (meso, mleko, jajca, sir) in z vitamini bogato hrano. V hladnih mesecih naj nosijo toplo obutev in skrbimo, da niso prezebli in premočeni.

Če zbolijo za angino, peljimo otroke k zdravniku, ki bo predpisal zdravilo in odredil mirovanje in počitek! Sedaj vemo, da so nedolžne angine predhodnice revmatizma! Če toži otrok za bolečine v sklepih, naj pregleda otroka otroški zdravnik. Predvidni bodimo, če ima bolečine v sklepih 7 do 14 dni po preboleli angini!

Otrok z revmatizmom mora v bolnišnico. Ko je ozdravljen, moramo preprečiti ponoven stik s streptokokom, ki je najpogostejši povzročitelj vnetij v žrelu. Zato uživa otrok nekaj let sleherni dan eno do dve tableti penicilina. Penicilin preprečuje ponovno naselitev bakterij v grlu. Brez bakterij ni ponovnih napadov revmatizma in otrokovo srce je ocvavano! Vztrajnost jemanja zdravila je bogato poplačana. Zavedajmo pa se, da nikoli ni prekasno. Penicilinska zaščita preprečuje tudi ponovne poškodbe že okvarjenega srca!

Razumljivo je, da otroka po prebolelem revmatizmu vodimo na občasne, vendar redne zdravniške preglede. Dr. I. J.

Japan Air Lines - agencija na Dunaju

Japonska letalska družba Japan Air Lines je po svojem podpredsedniku Takagiju odprla na Dunaju svojo lastno agencijo za Avstinijo. Takagi je pri tem omenil, da bo JAL od začetka junija dalje kot prva tuja letalska družba imela zvezo iz Tokia v Moskvo in da bo ta proga najkrajša zračna pot med Evropo in Japonsko, kar bo za evropska letalska potovanja na Daljni vzhod nadvse zanimivo. Japan Air Lines bo tudi pridobila potrebne letalske pravice od Združenih držav, tako da bo lahko od leta 1966 dalje kot četrta letalska družba uvedla polete okoli sveta. V 90.000 km dolgo letalsko mrežo bodo uvrstile sedaj tudi London in New York. Z novim poletnim voznim redom bo JAL nudila z osmimi poletji na teden največ letalskih zvez med Evropo in Japonsko.

Pri nas na Koroškem

ST. JANŽ V ROŽU

(Nadaljevanje s prejšnje strani)

doletela nesreča, pri plenu sta ga zasačili Nani in Tinca. Hitrih korakov sta hiteli s to novico do Salije. »Tvoj maček je tisti, ki gre na piščance, enega je pojedel pri meni, dva pa od naših,« ji reče Nani. »Tvoj maček mora izginiti.« Solznih oči se je Salija vrnila v kuhinjo z besedo: »Pa ravno naš maček mora biti.« Zvečer, ko je prišel Lipan od dela, mu je kar hitro povedala to strašno novico. Tudi Lipan je bil enakih misli: Maček mora izginiti.

Mačku se ni niti sanjalo, da gre njegovo življenje proti kraju; priplazil se je kakor navadno vsako jutro k svoji skledici in čakal na mleko. Lipan ga je opazil, kar nekaj čudno mu je bilo pri srcu. »Fantov še ni doma,« si je mislil, »in jaz bom moral sedaj mačka ubiti. Ne, ne, to pa ne.« Druga misel mu je šinila v glavo: »Po Miho pojdem k sosedu, ta bo pa že doma.« In res ga je Miha ubogal, kar hitro je bil na nogah, vzel je sekiro, katero je rabil v gozdu in šel z Lipanom po mačkovo smrt. V tresočih rokah je držala Sala ubogega mačka in ga izročila smrti. Miha je zavihal rokave in udaril z vso silo s težko sekiro mačka po glavi. Po tem strašnem udarcu je obležal maček mrtev na tleh. Veselo jo je mahnil Miha spet domov, Lipan pa z ubitim mačkom na vrt, tam mu je izkopal globoko jamo, ga vrgel vanjo in ga zasul s težkim kamenjem in prstjo.

Pri hiši je vladala velika žalost. Drugo jutro je Sala kakor navadno spet zgodaj vstala. Sonce se je že prikazalo izza gor in začelo s svojimi žarki ogrevati lep poletni dan. Pripravila je kosilo možu in sinovoma, da so šli na svoje vsakdanje delo. Nato je prišla na vrsto še kravica in prašiči. Vzela je jermas in šla na skedenj po krmo, a kaj je zagledala tam: mačka, tega mačka, kateri je bil včeraj ubit s težko sekiro in vpricho nje pokopan globoko v jamo. Ne, ne, to ni mogoče. Vsa zbegana je hitela na vrt gledat, kjer je bil včeraj pokopan ta maček. A kaj vidi? Jama je bila odprta in mrtvega mačka nikjer. Vsa zbegana je hite-

la k sosedu pravit o tem. Hitele so vse tri ženske na skedenj in zares vse tri videle mačka živega, ki je sedel tam na senu in dremal. Kar načuditi se niso mogle.

Zvečer, ko je prišel Lipan spet domov, ga je Sala že pred hišo čakala s to novico. »Ali si znorela, ali bledeš?« ji reče on. »Naš maček se ne game nikoli več, ko ga je pa vendar Miha s tako silo udaril po glavi, ne govori take treparije.« »No če mi ne verjameš, pa pridi na vrt in na skedenj in se s svojimi očmi prepričaj!« Šla sta in res, videl je tudi Lipan, jama prazna, mačka pa živega, ki ji izmučen čakal na drugo smrt. »Ali je to mogoče, da se bo moralo znova začeti to ubijanje, hudiča ima v sebi ta maček.« Ni ostalo Lipanu drugega, kakor ujeti spet mačka — sedaj je šlo že lažje — vzel je sekiro v roke in mu odsekal že na pol ubito glavo. No, hvala Bogu in sv. Antonu, sedaj se pa ne bo ganil nikoli več. Lipan in Sala sta mačka pokopala v isto jamo, v kateri je ležal že nekaj časa na pol ubit. Vsa potrta sta potem šla v kuhinjo in brez besed sedla vsak na svoj vogel mize.

Napočilo je tretje jutro, Sala je tako nekam prestrašena vstala, ves čas je videla pred seboj mačka, kako jo prosi odpustčenja, bilo pa je že prepozno. Ni se upala na no skedenj, ne na vrt in ne v hlev. Kravica je mukala, ker ni dobila jesti, prašiči so krulili. Navsezadnje se je pač ojunčila in je že pogledala na vrt, tam je našla vse tako, kakor sta z Lipanom pustila prejšnji dan. Obstala je nekaj časa tam in si mislila: izkopal je bom še enkrat ljubi moj maček, prepričati se hočem ali si gotovo poginil. Izkopala je mačka, on se pa ni več ganil. Vsa srečna je izkopala nov svež grob, položila vanj ubitega mačka in ga zasula z mehko črno zemljo.

Tako je ta maček dvakrat trpel mučeniško smrt in je bil trikrat pokopan. Sala je pa naredila obljubo, dokler bo ona živea in gospodarila pri hiši noče imeti več nobene mačka.

Deset let bo že od tega, veliko se je spremenilo. Sala in Lipan še živita in sta zdrava. Tudi maček je spet pri hiši, da bi pa piščance jedel pa ni slišati. Miha

Red v našem stanovanju

Čemu pravimo red? Če združujemo enake stvari, jih povezujemo v skladni celoti, da jih z veseljem pogledamo, pravimo, da imamo red. Red pa je le tam, kjer je ta združitev neprisliljena, svobodna, prijetna, naravna.

Poln zalobj dobro zavitih kozarcev, na primer, ne moremo imenovati urejenost. Če pa so ti kozarci lepo razporejeni v omari, da jih z veseljem pogledamo, lahko trdimo, da so v redu. Red nam vzbudi občutek pomirjenja. Stvari so v redu, kadar so pregledne, dosegljive in opredeljene. Če torej združimo predmete, ki služijo istemu namenu (nit, šivanko, škarje) ali enake predmete (kozarce, krožnike) v lahko pregledno in dosegljivo celoto, lahko trdimo, da imamo red. Ta red nam omogoča, da takoj ugotovimo, kaj nam manjka in kaj zmanjkuje.

Zakaj je red v gospodinjstvu tako važen?

Na komaj kakem drugem področju najdemo toliko predmetov najrazličnejših vrst v tako ozkem okviru kakor prav v gospodinjstvu. V često zelo majhnem stanovanjskem prostoru to še veliko bolj občutimo in je največkrat prav neurejenost vzrok, ki ovira nemoteni potek dela in pogosto tudi družinsko ubranost.

Posredovali vam bomo nekaj dobrih rešitev in nasvetov za urejenost doma. Morda vas bodo nekateri naši predlogi spod-

budili, da boste dosegli popoln red v tem in onem stanovanjskem prostoru.

Začnimo z jutrom

Nekdo vstane bolj zgodaj, nekdo pozneje. Za vsakogar pa velja: čim mirneje začnemo dan, čim manj smo zjutraj nervozni, čim manj iščemo po stanovanju in »divjamo« iz prostora v prostor, tem lažje bomo prenesli težave tistega dne. Pri zares urejenih malenkostih, ki jih uporabljamo zjutraj, se lahko iskanju med oblačenjem in umivanjem že kar takoj izognemo. K mirnemu oblačenju nam bodo pomagale prezračne in ne pomečkane obleke, ki smo jih zvečer obesili na posebno stojalo.

Oglejmo si še nekatere kose pohištva, ki nam bodo pomagali do urejenosti. Najprej omara za perilo s plitvimi predali, predvsem primerna za shranjevanje moških srajc pa tudi za ženske perilo.

Posebna omara za enake predmete, tako na primer za čevlje. Seveda mora imeti taka omara preluknjano zadnjo steno, da je zračna in da v njej ni neprijetnega zadaha.

Prav gotovo bi potrebovali tudi posebno omaro za posebne obleke, ki jih redkeje oblečemo. Tako omaro bi lahko postavili kjerkoli: v kotu predsobice, ob podstrešju. Zelo veliko pa bi zalegla za razbremenitev redno uporabljane omare za obleke.

POMOŽNI DELAVEC

(Skladiščnik)

vesten, pošten, po možnosti s šofersko izkaznico (Führerschein), v starosti od 20 — 30 let, dobi takoj stalno službo v Celovcu v veletrgovini z alkoholnimi in brezalkoholnimi pijačami. Po potrebi preskrbi sobo tvrdka. — Pismene ponudbe pošljite na upravo „Našega tednika-Kronike“

Res, tega ne berite!

Sreda

Spet se mi hočejo vsiljevati otožne misli. In sem dobil v roke Zupančiča. Prav kot da bi meni govoril:

Po strani klobuk, pokonci glavo,
v molk srca zagrnj mrak,
ne javkaj, poet — in rože bolne
naj vrag si zatakne za trak!

Sobota

Čutim, da drugi v mojem svetu niso več tako dobrodošli. Z drugo besedo: uboganje postaja težko. Vedno mi vstaja beseda »zakaj?«

»Pojdi sem!« Zakaj? »Pojdi tja!« Zakaj? »Stori to!« Zakaj? »Ne stori tega!« Zakaj?

Začenjam misliti z lastno glavo in uboganje čutim kot ponižanje. Gospod Peter mi je rekel, da zna ukazovati le tisti, ki zna prej ubogati, in da Bog govori po starših. Prav. Naj bo. A priznam, da ni lahko.

Ponedeljek

Stric mi je posodil knjigo »Luč z gor«. Požrl sem jo. In sedaj sanjam, da sem jaz tisti Hinko, ki hoče navzgor, na poljane belega snega, k soncu, v višine.

Kako se mi zdi včasih vse nizko, umazano, puhlo.

Četrtek

Nevišta doma.

Rekli so mi vse: da sem ekstravaganten, fanatik, pretiranec, Don Kihot...

To naj bo najbolj rožna doba življenja?

Petek

Začel me je zanimati moj notranji svet. Spomin se mi zdi kot ogromna knjižnica s tisoč predali in predalčki: Neron, Cezar, Napoleon, Peter Veliki, Lenin, Marks.

Vsa ta imena so shranjena v njih. Pa letnice in kraji bitk in mirovnih pogodb. Vse je že precej razdrapano: manjkajo imena, manjkajo letnice... Treba bo obnovljati. Vendar občudujem ta lepi notranji svet, ki mi je bil podarjen.

Sreda

Težave, težave, težave.

Ne morem sprejeti vsega, kar mi rečejo, samo zato, ker mi rečejo. Kaj nimam možganov zato, da mislim?

Imel sem prijeten razgovor z Milo. Mami seveda ni bilo prav. Zakaj ne bi bilo prav? Ali se nisva pogovarjala pred očmi vseh? Ali ne hodi ona stalno k obhajilu?

Zakaj ni prav? Zakaj?

Blaž (Bo še)

Smejte se, če hočete

Oče se igra s sinčkom in mu dovoli, da mu sinko jaha na hrbtu. Ko se tako oče že debelo uro plazi po vseh štirih po sobi, se naveliča in vstane.

»No, kako ti je bilo vseh?« vpraša ves potan sinka.

»Še kar,« odgovori ta. »A še boljše bi bilo jahati na pravem oslu.«

Earl Derr Biggers:

8

KITAJČEVA

papiga

»Nikakor!«

»Ker vas je moj beefsteak tako zahrbtno napadel...«

»Ne mislite več na to! Vse stroške mi povrne vrtdka. Če boste pa še dolgo govorili plačam ljaz vaš račun!«

Ne da bi se zmenil za zobotrebce, ki mu jih je šejk postreljivo molil, je Bob odšel za svojo novo znanko na prosto. Zunaj se je bilo stemnilo, cesta je bila samotna.

»Kaj pa delate tukaj?« je povpraševalo mlado dekle. »Meni ljudje vedno zupajo.«

»Da, to je zamotana reč. Morda vam nekoč povem. Najprej pa moram obiskati izdajatelja tukajšnjega dnevnika. Pismo mi goni v žepu.«

»Will Holley.«

»Ali ga poznate?«

»Kdo ga pa ne pozna? Pojdite z menoj, prosim. Sedajle čepi v uredništvu.«

Uredništvo je bilo razsvetljeno. Pod svetilko za pisalnim strojem je sedela vitka postava. Ko sta vstopila, je Holley vstal in odmaknil zeleni senčnik. Mož je bil kakih petintrideset let star, dolg in suh, imel je

ZA MLADINO IN PROSVETO

Šola za starše

Ljubljanska Družina priobčuje pod naslovom »Mi huligani« pisma teh mladih ljudi, ki nosijo kavbojske hlače in usnjen jopič, niso ne kratko ostriženi niti dolgolasi (seveda hudo zmršeni), ki ponorijo ob »dratarjih« in »kadijo...«

Iz dveh pisem nekaj stavkov:

»In ne mislite, da se med nami ne najde kdo, ki hodi v cerkev. To namreč vsi prav dobro poznamo. Čeprav smo le »huligani« (mladoletni malopridneži, izgubljeni), smo kljub temu ljudje, ki živimo in se zavedamo, da bomo nekoč tudi umrli...«

In še iz drugega pisma:

»Moji starši se zame dosti ne zanimajo. Lahko delam, kar mi je všeč. Nikoli me zvečer ne vprašajo: »Ali imaš nalogo? Kaj si danes delala? Zakaj si to storila? Ali veš, da to ni lepo?« Lahko torej vse delam po mili volji.

Kadar sem pa sama, se mi zdi tako nezno. Zdi se mi, kakor da nimam staršev;

Če mi pišete, vam bom odgovoril

Ker mi ne pišete, vam pišem jaz.

Ze me je imelo, da bi pisal sam sebi, ker tako rad pisma dobivam, pa sem se premislil. Bi kdo res kaj čudnega o meni mislil.

Danes zjutraj sem bral tele stavke: »Za knjigo nihče nima več časa. Knjiga je bila oslovenstva, to se pravi, da se je okoli nje vrtele naše celokupno življenje in da nam je tudi življenje razsvetljevala in vodila. In danes?«

Pa sem se spomnil na naše družine po Korškem. Koliko ima vsaka družina slovenskih knjig? Koliko teh knjig prebira? Koliko se zanje zanima tudi mladina?

Brez knjig smo šli po gobe. Smo zvođeneli, se popltili, obubožali, shirali, se izpraznili, postali nič. Kajti po knjigah se duhovno bogatimo, si nabiramo resničnih bogastev, se vzpenjamo k resnični veličini.

Vprašanje tebi, Hanzej, Neža, Rudi, Milka: kako je s tvojo knjigo? Koliko bereš? Si pišeš kratko vsebino? Imaš knjižnico?

Če mi kdo odgovori, bom vesel.

Tat

Naj mi razbijejo svečnik na glavi

V vsako slovensko knjižnico mora prav gotovo lična Giovannina Guareschija Don Camillo in Peppone. Izšla je pri zbirki Kiosk v prelepem prevodu Franceta Sirka. Lahko jo kupite v Mohorjevi.

Pisatelj sam pravi:

rano osivele lase in resne oči. »Dober večer, Pavla!« je pozdravil veselo.

»Dober večer, Willi! Glejte, kaj sem našla v kavarni, Oaza.«

Holley se je nasmehnil. »Vi ste edini človek, ki v Eldoradu zna najti, kar bi bilo kaj prida. Mladi mož, ne vem, kdo ste, toda glejte, da izginete, preden vas požre puščava!«

»Imam pismo za vas — od vašega starega prijatelja, Harryja Fladgateja.«

»Fladgateja,« je tiho ponovil Holley in bral pismo. »Glas iz davnine — ko sva bila v New Yorku oba še mlada in pri stari, Suni. Ha, to je bil list!« Zamaknjen je strmel v puščavsko noč. »Harry pravi, da prihajate po opravkih?«

»Kakor pač bo. To vam povem pozneje. Sedaj bi rad kak avto, da me popelje na Maddenovo rancho.«

»Ali hočete sami obiskati P. J.?«

»Da, in sicer čimprej. Saj je tam zunaj, kajne?«

Holley je prikimal. »Najbrž. Videl ga sicer nisem. Namigujete pa, da se je zadnjič iz Barstowa pripeljal z avtom, sicer vam pa ta mlada dama o njem lahko več poroča kakor jaz. Sploh pa, ali se že poznata?«

Bob se je zasmeljal. »Milostna gospodična je pustila, da mi je ušel moj beefsteak v Oazi; toda se je pošteno potrudila, da bi ga ujela. Kar se pa tiče imen in tako dalje...«

»Razumem. Torej, gospodična Pavla Wendell, ali vam smem predstaviti gospo-

čutim se osamljeno, čeprav sem svobodna, denarno dobro podprta.

Kaj naj storim? ... In Bog? Kaj je pravzaprav to Bog? Ne poznam ga. Rada bi ga spoznala in se z njim združila, vendar je to za zdaj nemogoče. Vidite, tu je vzrok, da sem si našla prijatelje, ki so v isti usodi kakor jaz... Mnogokrat si želim, da bi se poročila s človekom, ki bi ga lahko ljubila, še bolj... da bi me on ljubil, resnično ljubil, saj bi takrat prvič občutila ljubezen, pravo in toplo ljubezen. In najini otroci?

Te bi vzgajala v čvrsti in duhovni ljubezni, da bi ne postali tako nesrečni in osamljeni, da bi ne postali huligani tako kot jaz — njihova mati...«

Kaj naj bi tu sploh še pripisal?

Kaj ne veje iz zgornjih besed težka obtožba nekaterih staršev?

In istočasno težka obsodba družbe, ki je postala prazna in iskreni mladi duši ne more več nuditi lepих stvari, ki bi jo lahko zadovoljile?

Glavne osebe so tri: duhovnik Camillo, komunist Peppone in križani Kristus.

Prav, pa naj povem še tole: če se duhovniki čutijo užaljene zaradi don Camilla, naj mi izvolijo razbiti svečnik na glavi; če se komunisti čutijo užaljene zaradi Peppone, naj mi izvolijo zlomiti kol na hrbtu; če pa se kdo čuti užaljenega zaradi razgovorov s Kristusom, ni pomoči. Zakaj tisti, ki govori v mojih povestih, ni Kristus, temveč moj Kristus: to je glas moje vesti.

Moja osebna stvar, moje notranje zadeve.

Torej: vsak zase in Bog za vse!

To si velja zapomniti

Moje oči so tako ustvarjene, da se gledam sam. Morda niso le moje oči tako ustvarjene. Resnica je, da bi tako ne bila: Bog te vidi v zaklenjeni izbi. Ubijaj resnico, ki je v tebi — ne ubiješ je! Hotel sem klicati hosana — glas ni maral iz grla. Hvaliti sem hotel, kar ni zaslužilo hvale — jeziki se je branil. Pisati sem hotel zoper svojo misel — pero mi ni bilo pokorno... Močnejša je bila božja resnica v mojem srcu nego posvetni razum v moji glavi.

Ivan Cankar

Ko si je leta 1960 v Moskvi Hruščev ogledoval slike Picassovega prijatelja Ferdinanda Legera, se je na ves glas krohotal in menil: »Veste, te slike je naslikal osel s svojim repom.«

da Roberta Edena? Celó v tem hudičevem vrtu ne smemo pozabiti naukov o spodobnem vedenju.«

»Najvljudneje se zahvaljujem!« Bob se je viteško priklonil. »No in sedaj, spoštovana gospodična Wendell, ko sva si predstavljena in ko se smem z vami uradno pogovarjati, povejte mi, prosim, ali poznate gospoda Maddena?«

»To ravno ne. Tako skromnim ljudem ni dano občevati z velikim P. J. Toda pred več leti je moja družba snemala na njegovi ranchi nekaj prizorov. Ima namreč zelo čedno hišo s čudovitim patije. Zadnjič nam je bil poslan rokopis, ki kar vpije po kulisah Maddenovega patija. Zato sem ga v pismu prosila dovoljenja, da smemo zopet uporabiti njegov dom — in nam je iz San Franciska odgovoril, da se odpravlja semkaj in da bo vesel, če more ustreči naši prošnji. Njegovo pismo je bilo prav posebno ljubeznivo.« Dekle je sedlo na Holleyovo pisalno mizico. »Pred dvema dnevoma sem prispela v Eldorado ter takoj odšla k njemu. Tu pa se je pripetilo nekaj čudnega. Ali hočete vse to poslušati?«

»Kakopal« je zagotavljal Bob.

»Vrata so bila odprta in sem zapeljala na dvorišče. Luči mojega avta so nenadno razsvetlile vrata skednja. Zagledala sem

sklonjenega starca s črno brado, s culo na hrbtu. Njegov obraz me je presenetil. Stal je v luči svetlobe kakor preplašen kumec, potem pa se je plašno splazil proč. Potrkala sem na vežna vrata. Neskončno dolgo ni bilo nikogar; potem pa se je prikazal bled in razburjen človek, Maddenov tajnik Thorn, kakor je povedal. Prisegla bi, da je trepetal po vsem telesu. Razložila sem mu svojo zadevo, pa me je kar odklanjal. Veleval mi je, da z velikim P. J. nikakor ne morem govoriti. Pridite zopet čez teden dni! Prosila sem in prosila, a mi je vrata pred nosom zaloputnil!«

»Maddena tedaj niste videli. Je bilo še kaj?«

»Ne mnogo. Vrnila sem se v mesto. Med potjo je oni stavec s culo zopet zašel v območje mojega žarometa. Ko pa sem se pripeljala tja, kjer sem mislila, da stoji, je mož izginil. Nisem iskala dalje, pogrnala sem avto v dir, kajti moja ljubezen do puščave je ponoči manj vroča.«

Eden si je prižgal cigareto. »Zelo sem vam hvaležen za to obvestilo. Toda sedaj moram v levji brlog. Bodite tako dobri, gospod Holley, pa me peljite v kako garažo...«

»Nikakor ne! Med mojo lastnino je zaenkrat tudi star avto; sam bom šofiral.«

»Toda ne morem vas zadrževati pri delu.«

»Ne zbijajte šal! Moje delo! Vse moje prizadevanje je, delo enega dne raztegniti

Otroški
katiček

Indija Koromandija

In vsaka stezica povede te v Rim, pa če še tako je izgubljena, tja v Indijo, tja v Koromandijo pa roka ne kaže nobena.

Tam v Indiji, tam v Koromandiji bonbončki visijo raz veje in izpod grmiča se vsakega medena potičica smeje.

Morda pa orehovo rajši imaš?

Masleno? Ocvrte peroti?

In vile zvečer te uspavajo

in ptičice zjutraj pojo ti.

Tja v Indijo, tja v Koromandijo

pa dedek naš lani odšel je.

»Otroci, le pridno ubogajte!

Ko vrne se — to bo veselje!«

In čakali smo ga in čakali, a zdaj ga nihče več ne čaka. Gotovo tam cvička dolenjskega je, gotovo je mnogo tobaka.

Oton Zupančič

UGANKA

Z glavo puha,
s srcem kuha,
z nogami melje,
v Ljubljano nas pelje

(Vla)

Kovač in krojač

Neke sobote popoldne prinese krojač v kovačnico gladilnik, da si ga ondi razbeli. Med pogovorom reče kovaču:

»Moj Bog, kako se moreš po ves dan tako neusmiljeno žgati pri ognju, ogljeno soparo požirati, težko železo obračati, od ranega jutra do poznega večera s težkim kladivom nabijati, da ti iskre v lice frčel! Sam Bog me varuj takega dela! Že zdaj me glava boli od tvoje nabijanjal!«

»A kako ti, prijatelj,« mu odgovori kovač, »ki po ves dan čepiš sključen v kotu? Ali ti ne preseda ves dan držati drobno šivanko v roki ter z njo neprenehoma vbadati, drobni konec skozi malo ušesce vtikati, oči si napenjati? Res, pravo čudo je, da še nisi slep, da še nimaš grbe na hrbtu in ti prsti še niso odreveneli. Sam Bog me varuj takega nadležnega dela.«

Slomšek

P ∞ I ∞ S ∞ A ∞ N ∞ O B ∞ R ∞ A ∞ N ∞ J ∞ E

SINOVA

»Mama, zakaj pa sedi v temi?« je vprašal Valerio, ko je šel po hodniku, da bi prišel v svojo sobo, vendar ni čakal na odgovor, saj je itak vedel, kaj je njegova mati delala v temi: molila je.

Res je rekla: »Če molim, mi ni treba videti —«; nato je prižgala luč: prikazala se je miza, skrbno pogrnjena, a le za eno osebo.

»Ne,« je dejala mati tiho in s težavo, »tvoj brat je povabljen v mesto.«

Ona sama ni nikdar večerjala; izpila je nekaj mleka, preden je legla, a z vso pozornostjo je skrbela za sinova, da jima je lepo postregla in je bila vsa srečna, ko ju je gledala, kako jima večerja tekne.

Valerio se je usedel za mizo, razgrnil je prt in je začel jesti. Medtem se je ozrl v večerni časopis. Molč je bil nato tako hud, tako globok, da mu je bilo kar strašno. Dvignil je glavo in pogledal mater, ki je sedela vsa sključena pred njim na stolu, držeč roke v naročju.

»Kaj pa je?« jo je strogo vprašal. »Rajši mi kar precej povej, s čakanjem le vse poslabša.«

»Zaradi Nanija.«

Valerijev obraz je okamenel. Uprl je svoje temne in blesteče se oči v mater.

»Ah... no, kaj se je pa zgodilo z mojim ljubeznivim bratom?«

»Veš, ob službo je.«

»Ali je to že četrtič ali petič, mama? je trpko in porogljivo vprašal mater.

»Ne, dragi moj, a zdaj ni on kriv. Njegov šef; ne bo več imel podjetja. Samo... Veš, upravljati je moral majhno blagajno, saj ni bila velika vsota, tisoč frankov, šef mu jih je bil izročil za malenkostne izdatke. In glej...«

»Zdaj jih nič več nima, seveda...«

»Veš, saj mu je hotel vrniti teh tisoč frankov, ko bi dobil plačo, a zdaj ga je tako nepričakovano zadela ta nesreča...«

»No, zdaj jih nima, kajne?«

»Jaz tudi ne,« je rekla mati ponižno. »O, če bi jih imela...!«

»Ali veš, mama, kaj je tvoj sin? Ali veš, kako pravimo ljudem, ki tako storijo?«

»Valerio, za božjo voljo te prosim...«

Valerio je tako hrupno vstal, da se je stol za njim bobneče zvrnil na tla. Potem je šel v svojo sobo in zaloputnil vrata za seboj. Mati se je s čelom naslonila na mizo, molila je in drhtela. Dolgo je morala čakati. Valerio se je preoblačil, da bo šel s svojo zaročenko Tanjo v gledališče. Če le ne bi šel po hodniku, ne da bi še enkrat prišel v jedilnico! Potem je vse izgubljeno... Toda — vrnil se je, blede, mrk, z okamenelim obrazom. Z mirno kretnjo je po-

časi, pa odločno potegnil bankovec za tisoč frankov iz listnice in ga položil pred mater na mizo.

»Valerio, ti si svetnik!«

»Nisem svetnik,« je bridko dejal, »a moj brat je baraba! Kar vztrepetala si, mama, in bi ga rada zagovarjala. Vendar bi se morala zavedati, da to zame ni majhna žrtev, da mu dam tisoč frankov. Dobro veš, da sem si nekaj prihranil, da bi se mogel čimprej oženiti in ta denar pomeni, da bo treba spet malo odložiti s poroko, ker hočem vse poplačati in se oženiti brez pare dolga. Ne vem, ali se moreš te moje žrtve zadostno zavedati! Zmeraj si mi dajala Nanija za zgled in si ga imela rajši... Daj, da povem! Res je lep, zabaven, pleše lepo,

S. Elizabetha

Ti si večni praznik moj

Že stoje oltarji majski,
tisoč jih je, milijon;
že prepeva slavo Tvoj
z jutra v noč srebrni zvon.

Sedeč za mizo je na polna usta gohtal. Njegova plavolasa glava se je svetila pod svetilko. Njegov obraz, dasi mračen in jezen, je bil videti prijeten s svojimi jasnimi, deškimi očmi.

»Nani, glej, da boš zdaj pameten! Lepo te prosim! Pomisli na žrtev, ki jo je moral darovati zate Valerio.«

»Oh, ta Valerio! Zmeraj imaš le Valeria na jeziku, on je vseh čednosti poln, jaz pa vseh hudobij; on je angel, jaz hudič! Odkar sem na svetu, sem moral vedno poslušati, kako si mi ga dajala za zgled. To je pač zato, ker imaš njega rajši ko mene, ki sem bil zmeraj za peto kolo pri hiši.«

»Nani!«

»Pa je res, mama, odveč je, da bi ugovarjal. Če pomislim na to, bi vse razbil! Glej, rajši grem v kino, saj me ne boš oštevala za to?«

»Ne, ne — le pojdi, Nani, le pojdi...«
Mati ostane sama... Nekaj časa je vsa

Z belim cvetjem so odele
ljube roke vsak Tvoj kip,
vanj so vpletle vso ljubezen,
vnetih src gorak utrip.

Lučče gledajo v višavo
kakor k materi otrok,
vse bi rade se vtopile
v Tvoj pogled, tako globok.

Že stoje oltarji Tvoji,
v moji duši klije maj,
vsa je polna Tebe, Mati,
Ti, Prelepa, njen si raj.

Tebe išče moja pesem,
ljubim Te, otrok sem Tvoj,
Ti si moje žarno sonce,
Ti si večni praznik moj!

za njim dekleta kar norijo: zato je bil tudi vedno tvoj ljubljenc. Jaz pa? Tovorna živina! Le če prinesem denar, tedaj sem nekaj vreden...«

»Valerio!«

Zdaj je ni niti več poslušal. V mali predsobi se je naglo oblekel in vzel klobuk. Nato so se zaloputnila vrata. Le s težavo si je mati opomogla, preden je šla odpirat Nanijo, ki je bil ves čas skrit v veži pod stopniščem.

»No, torej! Ali je dal?«

»Je — ubogi Valerio! A ti, Nani, mi moriš enkrat za vselej obljubiti...«

»Oh, mama, spet pridige! Saj si mi že prej zadosti dolgo pridigovala! Pusti me rajši, da jem! Ali je kaj pustil zame — ta požeruh?«

»Da — če,« je zamišljeno potrdil Bob Eden. »Lahko noč, gospodična Wendell! Kaj sem hotel že reči: Ali radi jeste beefsteake?«

»Redko!« se je veselo zasmejala.

»Mislim, da je bil eden dovolj. Toda temu nemu sem hvaležen.«

»Bil je res sijajen beefsteak! Lahko noč! Will Holley je peljal gosta k svojemu od starosti že nadložnemu avtu pred hotelom. »Vstopite! Bo le kratka vožnja.«

»Trenutek!« Eden je skočil v vežo po svojo torbico.

Takoj nato je zaropotal mali avto po glavni cesti.

»Kako ste ljubeznivi!« se je zahvaljeval Bob.

To je meni samemu v zabavo. Stari P. J. namreč načelno nikdar nobenemu časnikarju ne dovoli razgovora. Morda ga bom pa vendarle pregovoril. Takile veliki bonci postanejo včasih v samotni dostopnejši. To bi bil zame velik lov. New York bi potem zopet enkrat govoril o meni.«

»Hočem vse storiti, da vam pomagam.« Motne rumene luči Eldorada so izginile. Vozila sta se med zapuščenimi griči. »Vsekakor bom poskusil,« je iznova povzel urednik. »Morda bom bolj srečen kakor zadnjikrat.«

»Ste li Maddena že prej kdaj videli?«

»Le enkrat pred dvajsetimi leti, ko sem bil časnikar v New Yorku. Posrečilo se mi je priti v neko igralnico na Štiriindvajseti cesti. Igralnica ni bila na dobrem glasu,

zatopljena v misli; utrujena in zbita je, da niti ne more več moliti. Tisto mleko bi morala popiti, a takó ji je, ko da ima otekline v želodcu, ko da ji je grlo zadržano...«

Potem pa se začne počasi, počasi odtekati val grenkobe, s katerim sta jo njena sinova opljusala. Vse se nekam raztaja, razblini in izgine. O, ta dva ljuba, krivična, ljuba, sebična sinova! V tem hipu sedi Valerio s svojo lepo Tanjo v gledališču, a Nani je s svojim prijateljem v kinu. Skupno doživljata pustolovščine na platnu in sanjarita ko dva fantka.

Saj nista hudobna ta dva sinova, ne ta ne oni nima hudobnega srca. In zdrava sta, to je poglobitno! In prav zdaj se nemara veselita svojega mladega življenja.

Hvala Bogu!

toda veliki P. J. je igral tam kakor nor. Sepetali so si, da še ponoči ne more opustiti tega grdega posla, luči ves dan prespekuliral na borzi. Po cele noči je prečepel ob ruleti.«

»Pa ste poskusili sestati se z njim?«

»Seveda — takrat sem bil še predrzen mlad dečko. Med odmorom sem se približal ter se mu predstavil za moža tiska. Več nisem mogel. »Naj vas vrag vzame!« je zarjul nad mano. »Saj vendar veste, da se ne dam gnjaviti!« Holley se je zasmejal. »Toda, kar sem tedaj tako slabo započel, bom morda nocoj slavno dokončal!«

Skalnati grički so zaostali in pred njima se je razprostrl čuden, nov svet. Med zvezdami in njihovim kovinskim sijem se je prikazal ozek polmesec, ki je s svojo borbo svetlobo vdahnil grozo sivi puščavi, brezkončni in skrivnostni.

5.

Will Holley je previdno krmaril svoj avto navzdol po skalnatem klancu. Dospela sta na puščavska tla, koder je bila pot označena z redkimi kolesnicami med grmičevjem in po ledini. Luči avtomobila so iznenada splašile kunca, ki je zaspano čepel na robu pota. Bob je za ograjo iz bodeče žice zagledal celo vrsto palm in med drevjem razsvetljeno okno.

»Farma Alfala!« je pojasnil urednik.

»Za božjo voljo, zakaj neki žive ljudje v toj samotiji?«

»Marsikdo kajpada zato, ker bi mu

ADAM OHOCKI:

Lenuh

Leno se je pretegnil, zehnil in pogledal na uro. Tri četrt na 8. Ob osmih bi moral biti v službi. Toda kako? Je že prepozen. Tudi če ne bi nič zajtrkoval in če bi poklical taksi, bi zamudil.

Kaj storiti? Doslej je dobil že dva ukora; če bo še danes zamudil, ga bodo brez-pogojno odpustili.

Nenadoma se je udaril po čelu, kajti rodila se mu je ideja. Tako rekoč sijajna ideja!

Nič več se mu ni mudilo. Počasi se je obrnil, se umil in pozajtrkoval, nato pa si dolgo zavezoval kravato. Potem je stopil iz hiše in se že nekaj minut kasneje znašel pred vrati z napisom:

Jan Zombek

zobozdravnik

ordinira od 15. do 18. ure

Vrata mu je odprla zaspana žena.

»Prihajam k zdravniku,« je rekel... Vem, vem, da zdajle ne sprejema, toda povejte mu, da gre za nesrečen slučaj. Oprostite, prosim vas lepo, recite: nesrečen slučaj!«

Sedel je na divan in z olajšanjem vzdihnil. Nato so se odprla vrata ordinacije in zdravnik je rekel:

»Izvolite vstopiti!«

Sedel je na stol.

»Glejte, tale zob, doktor, spredaj... Izderite ga, prosim vas, takoj!«

»Toda, človek, kaj ste nori? To je vendar popolnoma zdrav zob!«

»Strašno me bolil!«

»Tedaj bi ga morali slikati!«

»Ne, ne, doktor, izderite ga, takoj, brez injekcij!«

Zdravnik je bil nemalo presenečen, a je prijel kleščice in se je lotil zoba.

»Tako! — Opravila sva: zob je zunaj!«

Izmučen in ves poten se je lenuh nasmešnil skozi okrvavljena usta. Zdaj mu šef ne bo mogel nič reči.

»Prosim vas, doktor, če bi mi hoteli dati še potrdilo, da ste mi danes izdrli zob.« Zdravnik mu je dal potrdilo.

»Hvala! Koliko vam dolgujem?«

»Tristo zlotov.«

»Tristo? Ampak kolikor mi je znano, stane izdiranje zoba samo sto zlotov. Saj ste mi ga izdrli celo brez injekcije!«

»Vse to je popolnoma res, dragi moj,« je odvrnil zdravnik; »toda ne pozabite, da je danes nedelja — da tako rečem, ni delovni dan!«

Lenuha bi ob tem skoraj zadela kap, kajti šele sedaj se je zavedel, da ta dan zares ni delavnik...

v celo večnost. Pa pridete vi, mladi in zeleni nevednež, ter se norčujete iz mene.«

»Oprostite — prej sem čital vaš plakat nad vrati.«

Holley je skomizgnil. »Skoraj gotovo navaden cinizem. Poskušam priti odtod proč, toda včasih — včasih...«

Zapustili so uredništvo. Holley je zaklenil vrata.

»Tukaj tičimo kakor pregnani iz sveta. Puščava je brez dvoma veličastna in mi tukaj jo ljubimo. Naj nam pa pride kak zdravnik usode ter nam poreče: »Lahko uideite odtod!« — pa nas ne boste videli, kako bomo bežali, tak prah se nam bo dvignil pod nogami. Dnevi sicer niso neprijetni, vroči, prijazni dnevi: toda mrzle, samotne noči...«

»No, tako hudo pa tudi ni!« je mehko opominjalo dekle.

»Ne,« je priznaval, »odkar imamo radio in film. Večer za večerom presedim tam v kinu in marsikdaj zopet gledam Peto Avenijo z njenimi avtomobili in levi pred knjižnico ter v kožuhe zavite dame.«

Molče so vsi trije drsali po pesku. Pavla je iztegnila roko. »Tukaj vas zapustim, gospod Eden, da preživim srečno noč v puščavskem hotelu.«

»Pa vas bom vendar zopet videl?«

»Morda se bova videla jutri, ko zopet pridem na Maddenovo farmo. Z njegovim pismom v roki si hočem priboriti pri njem avdienco, če je sploh tam.«

ljudje nikjer drugod ne dali miru. Pomisli pa je tudi treba, da pogoji za farmarja tukaj nikakor niso tako slabi: jabolka, citrone, hruške...«

»Kaj pa voda?«

»Kdor koplje, naleti na vodo. Maddenu na primer je bilo treba kopati le trideset čevljev globoko. Toda tako srečen je bil le on. Njegova farma leži tik ob strugi podtalne reke.«

Prihodnji plot je bil poslikan z vsakovrstnimi znaki ter okrašen z zastavicami, katere so v mesečini pošastno frfotale.

»Dattel City — tukaj, če boste verjeli vse, kar vam bodo povedali, gospod Eden, — leži zlato na cesti. Nihče še ne prebiva tu. Ampak, kdo ve? Mi smo občina, ki se razcveta! Moj uvodni članek prejšnjega tedna vam to pojasnjuje.«

Krepko sta se zibala z avtom vred, toda Holleyeve pesti so trdno držale za krmilo. Tu pa tam je stezalo drevo svoje lačne črne veje, kakor bi hotelo pograbititi oba nočna popotnika; in čez sivo daljo je venomer žvižgal oster veter.

Drgetaje je privihnil Bob ovratnik. »Vedno moram misliti na staro pesem — o fantu, ki je prisegel, da bo dekle ljubil, dokler se pesek v puščavi ne ohladi!«

»Ta obljuba ni kdo ve kaj prida. Ali je bil fant kak zrel tič, ali pa še nikdar ponoči ni bil puščavi. Sploh pa: Ali ste prvič na tej strani? Kakšen Kalifornijec pa ste pravzaprav?«

(Dalje prihodnjič)

Z I D A J T E Z D R A V O — Z I D A J T E Z ^{žgano} O P E K O !

gradnja stanovanj le z opeko!

Ustrelil medveda

Slovenec Janez Štefe iz Tržiča je pred kratkim nad Lomom pod Konjščico ustrelil medveda. Ubiti medved je tehtal 150 kg. Medved se je že tri tedne klatil okoli Tržiča in medtem pobil šest ovac. Znani lovec in bivši državni smučarski prvak J. Štefe ga je že dlje časa zalezoval. Ko mu je včeraj prišel blizu, ga je ubil s prvim strelom.

Kot meni sam Štefe, ima ta medved na vesti vsaj kakih 50 ovac, vse od Logarske doline do Jezerskega in Tržiča. Jezerski in logarski lovci so ga že nekajkrat lovili, vendar jim je doslej vselej ušel.

GLEDALIŠČE V CELOVCU

Mestno gledališče v Celovcu ima od petka, 13. do četrta 19. maja sledeči program:

PETEK, 13. maja, ob 19.30: Der gute Mensch von Sezuan (Dobri človek iz Sezuan); drama nemškega pisatelja Bertolda Brechta; 20. predstava za F-abonmá in GWG-petek; 12. predstava za podeželski petkov abonmá. — SOBOTA, 14. maja, ob 19.30: Frühlingluft (Pomladanski zrak); opereta Josefa Strauša. — NEDELJA, 15. maja, ob 19.30: Plesni večer baletne šole T. Haslinger — L. Hoffmann. — SREDA, 18. maja, 19.30: Sapho; tragedija Franca Grillparzerja; 21. predstava za M-abonmá in GWG-sreda. — ČETRTEK, 19. maja, na Vnebohod, ob 19.30: Frühlingluft (Pomladanski zrak); opereta Josefa Strauša; poslednjič.

Za vse predstave velja prosta prodaja vstopnic in abonmá.

Avstrijska televizija

NEDELJA, 15. maja: 17.00 Kratka poročila — 17.03 Za otroke od 11. leta dalje: Villervalle v Južnem morju; doživljaji švedske družine v Južnem morju — 17.30 Mladinski svet — 17.55 Kaj bi rad postal? Socialni poklici — 18.25 Naša lahko noč oddaja za otroke — 19.00 Oddaja televizijskega direktorja — 19.30 Aktualni šport — 20.10 1. večerna poročila — 20.20 Drama „Samba“ Ulricha Becherja — 22.25 Kristijan v času — 22.35 2. večerna poročila in konec oddaje.

PONEDELJEK, 16. maja: 18.30 Kratka poročila — 18.35 Francoščina pri vas doma: tečaj francoščine — 19.00 Pustolovščine pod vodo. Učiteljica potapljačica — 19.23 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki s športom — 19.55 Izložba in kratki film-mozaik — 20.15 Denar ne pozna meja. Uresničenje največjega ponarejanja denarja v zgodovini — Propad cirkusa — naj uspeva cirkus — dokumentarno poročilo — 21.00 „Nasajeni gospod dvorni svetnik“ Franca Grillparzerja — 21.55 Čas v sliki in konec oddaje.

TOREK, 17. maja: 18.30 Kratka poročila — 18.35 Tečaj angleščine — 19.00 Za odrasle — 19.23 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki film-mozaik — 20.15 Denar ne pozna meja. Uresničenje največjega ponarejanja denarja v zgodovini — 21.25 Obzorja, pojasnila, poizvedovanja, razgledi — 22.45 Čas v sliki in konec oddaje.

SREDA, 18. maja: 10.00 šolska televizija: Grenlandija — 11.00 Program za delavce: kratka poročila — 11.03 Denar ne pozna meja — 12.03 Obzorja — 17.00 Kratka poročila — 17.03 Za otroke od 5. leta dalje: mala risarska umetnost — 17.30 Za

otroke od 11. leta dalje: „Lassie“, zgodba psa — 17.55 Zadnji paradiz — 18.25 Naša lahko noč oddaja za otroke — 18.30 Kratka poročila — 18.35 Francoščina pri vas doma: tečaj francoskega jezika — 19.00 Prizori iz Avstrije — 19.23 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki film-mozaik — 20.15 Indija. Koromandija; igra Clausa Hubaleka, po istoimenskem romanu Heinricha Manna — 22.55 Čas v sliki — 22.15 Največje boksarske tekme stoletja, nato konec oddaje —

ČETRTEK, 19. maja: 17.00 Kratka poročila — 17.03 Za otroke od 5. leta dalje: Palček Nos — 18.10 Naša lahko noč oddaja za otroke — 8.15 Kratka poročila 19.00 Sestanek z živalmi, filmsko poročilo — 19.30 Čas v sliki — 20.00 Ljudsko gledališče v zunanjih okrajih Dunaja. Prizori iz vavenskega doma Franz Domes: Mož, ki je dvakrat živel, veseloigra — 22.30 Čas v sliki in konec oddaje.

PETEK, 20. maja: 10.00 šolska televizija: Grenlandija (II) — 11.00 Program za delavce: kratka poročila — 11.03 Sanje poletne noči — 18.30 Kratka poročila — 18.35 Z besedo in dejanjem. Poklicna

Med. univ.

Dr. ALBIN TUSCHEK
prakt. zdravnik

naznanja cenjenemu občinstvu, da je začel s splošno zasebno ordinacijo dne
9. maja 1966 v
ŠKOFIČAH

oddaja za kmetovalce — 19.00 Televizijska kuhinja — 19.23 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki film-mozaik — 20.15 „Njegovo največje varanje“ — komedija — 21.45 Iz prve roke. Kritična kulturna zgodovina — 22.25 Čas v sliki in konec oddaje.

SOBOTA, 21. maja: 17.00 Kratka poročila — 17.03 Za družino: Pri cvetličnem doktorju — 17.24 Operni vodnik — nato naša lahko noč oddaja za otroke — 17.55 Družina Leitner: „En dan brez mame“ — 18.30 Kratka poročila — 18.40 Kaj vidimo novega? S Heinzom Conradsom — 19.23 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki film-mozaik — 20.15 Prenos hessenškega radia: Nekdo bo zmagal; evropski quiz s Hansom Joachimom Kulenkampffom. 22.00 Večerna poročila in v žarometu „Sedem dni svetovnih dogodkov“ — 22.30 Naš nočni program: „Rumeni krog“ Trije turisti odkrijejo glavnega zločinca.

SLOVENSKE ODDAJE V RADIU

NEDELJA, 15. 5.: 7.30 Duhovni nagovor. — S petjem in glasbo pozdravljamo in voščimo. — PONEDELJEK, 16. 5. 14.15 Poročila, vreme, objave. — Pregled sporeda. — Boštjan Kneipp (K 145-letnici rojstva). — Veseli zvoki. — 18.00 Za našo vas. TOREK, 17. 5.: 14.15 Poročila, vreme, objave. — Športni mozaik. — Beremo za vas (M. Turnšek: 39. Stoji na rebri grad). — SREDA, 18. 5.: 14.15 Poročila, vreme, objave. — Kar želite, zaigramo. — ČETRTEK, 19. 5.: 7.30 Poročila, vreme, objave. — „Velika noč v besedi in pesmi“ (Posnetki jubilejnega romanja v celovško stolnico na velikonočni ponedeljek — 1. del). — PETEK, 20. 5.: 14.15 Poročila, vreme, objave. — Od petka do petka po naših krajih in pri naših ljudeh (Domače novice). — Iz ljudstva za ljudstvo (Lipan Hafner iz št. Janža pripoveduje). — Beremo za vas (M. Turnšek: 40. — Stoji na rebri grad). — SOBOTA, 21. 5.: 9.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

POHIŠTVO

za dom in za goste
PODJUNSKA TRGOVSKA
DRUŽBA

BRATJE RUTAR & Co.

DOBRLA VES — EBERNDORF
A 9141 Tel 04236-281

Oglejte si našo razstavo tudi v prostorih hotela Rutar v Dobrli vesi.

Scheibel

Damska moda

v veliki izbiri!

Klagenfurt-Celovec, Kramergasse 11
Telefon 33-95

MAŠNO VINO

(VINUM MISSAE)

Čč. gospodom župnikom
in ostalim duhovnikom javljam,
da sem postal
zapriseženi dobavitelj
mašnih vin, katera lahko
od sedaj naprej stalno dobite
pri meni

KRISTIJAN BREZNIK

VELETRGOVINA Z VINOM IN MINERALNO VODO

CELOVEC, Viktringer Straße 5

Telefon (02242) 2251

MALI OGLAS

Preprosto dekle za gospodinjstvo in za pomoč v restavraciji (v Švici) iščem. — Visoká plača in dobra oskrba. — Ponudbe poslati na: MARTA ZEBERLI, „Restaurant NATIONAL“, 9230 Flawil, Schweiz.

Sveče za večno luč
kupite
v MOHORJEVI
KNJIGARNI

SO IZREDNO POCENI

14.- šil. ena (v kartonu)
Gorjio 8 do 9 dni

KMETJE POZOR!

NAJNOVEJSE KMETIJSKE
STROJE, MLATILNICE,
TRAKTORJE, KOSILNICE,
MOPEDE, KOLESA,
HLADILNIKE, PRALNE
STROJE, ELEKTRICNE
MOTORJE

vam nudi ugodno domača tvrdka

Johan Lomšek

št. Lipš, Tihaja 2, P. Dobrla ves — Eberndorf,
Telefon 04237 246

Oglašuj v našem listu!

Tudi otroci ljubijo lepo obleko!
Mamica jih najde v veliki izbiri
v otroški trgovini

H. THOMASSER

Villach Widmangasse 33

Istotam dobite košare za dojenčke
z vso opremo, stotine otroških vozičkov
in posteljic